Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Газета
1918 йил 21 июндан
чиқа бошлаган

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

№ 13 (19.981) • 1988 йил 16 январь, шанба • Баҳоси 3 тийин.

• *ГАЗЕТХОН СЎЗ СЎРАЙДИ*

ЕТИЛГАН МАСАЛАЛАР ҲАҚИДА ЎЙЛАР

НЕГА ШУНДАЙ БЎЛДИ?

МУНОСИБ ЎРИНБОСАРЛАР ТАРБИЯЛАШ ҲАҚИДА ҚАЙҒУРАЙЛИК

«Таштекстильмаш» заводининг асбобсозлик цехида 37 йилдан буён слесарь бўлиб ишлайман. Заводимиз ишлаб чиқарган тўқимачилик машиналари бир вақтлар ГДРнинг Лейпциг, Чехословакиянинг Брно шаҳарларидаги халқаро ярмаркаларда олтин медалларга сазовор бўлган. Сифатли бўлгани учун ҳам ўша вақтда маҳсулотларимизга жаҳон бозорида талаб катта эди. Афсуски, ҳозир ундай эмас. Кейинги йилларда заводимиз буюртмалар папкаси деярли бўшаб қоляпти. Хўш, нега?

Маҳсулот ҳажми ва иқтисодий фойда кетидан қувиб, ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва янгилаш масалалари билан ўз вақтида шуғулланилмади. Цехлар эскириб, аллақачон ремонттталаб бўлиб қолган. Умуман бутун корхонани реконструкция қилиш даври келди. Корхонадаги ускуналар, ҳар жиҳатдан эскириб кетган. Уларнинг ярмидан кўпроқ қисми ўн беш йил ва ундан ҳам кўпроқ вақтдан бери ишлатилмоқда. Ҳатто уларнинг айримларидан 30—40 йилдан буён фойдаланяпмиз. Бугунги кунда завод тўқимачилик саноати учун машиналар ишлаб чиқаришни мустақил равишда ўзлаштира оладиган даражада эмас.

Булардан ташқари, заводимиз ишчиларининг турар жой шароитларини яхшилаш масаласи ҳам ўткир муаммо бўлиб турибди. Ҳозир коллективимизда квартирага муҳтож бўлганлар рўйхатига 500 киши навбатга қўйилган. Ўтган йил Тошкент шаҳар ижроия комитети заводимиз учун атиги 8 та квартира ажратди.

Энди ёш ишчиларни тарбиялаш борасидаги айрим мулоҳазалар. Заводимиз базасидаги ҳунар-техника билим юртига областлардан ўқувчилар қабул қилинади. Улар ўқишни битириб, бироз вақт ишлагач корхонадан кетиб қолишади. Ҳозир уларнинг кўпчилиги ўз мутахассислиги бўйича ишламаяпти. Бунга сабаб нима? Яқинда шаҳардаги ҳунар-техника билим юртларидан бирида бўлиб, у ердаги таълим-тарбия ишлари билан танишдим. Билим юртини атиги бир йил илгари битирган, ҳозир эса ишлаб чиқариш мастери бўлиб ишлаётган ҳамкасбим билан суҳбатлашдим. Ахир, ўзингиз ўйланг, ишчи меҳнатининг қадр-қимматига ҳали чуқур тушуниб етмаган, таъбир жоиз бўлса, ҳали анча ғўр мастер қандай қилиб ўзи тенгиларни тарбиялай олади? Директор билан шу ҳақда гаплашдик. Унинг айтишича, у «нозик» бир одамнинг жияни экан, бўшатиб юбориш осон эмасмиш. Кўрдингизми? Ўзимизга муносиб ўринбосарлар тайёрлашдек масъулиятли ишга қандай ёндашмоқдамиз. Завод ва фабрикаларда-чи?! Мураббийлар орасида ёшларга бефарқ қарайдиган. ўз манфаатинигина ўйлайдиган ишчилар, мастерлар йўқ дейсизми? Мана — ёшларнинг қунимсизлиги сабабларидан бири.

Менинг назаримда мураббий тажрибали, билимли бўлиши билан бир қаторда, энг муҳими юксак онгли, қалби кенг инсон бўлмоғи даркор. Ана шундагина ёшлар унга ўхшашга интилади. Касбга ихлос қўяди. Шогирд ва устоз ўзаро меҳр-оқибат риштаси билан боғланиши лозим. Шундагина биз ўзимизга муносиб ўринбосарларни тарбиялашимиз мумкин бўлади. Қайта қуриш даври талаби ҳам шундай.

М. ҚУЛБОЕВ,
«Таштекстильмаш» заводи асбобсозлик цехининг слесари.

ҲОЗИР АЙТМАСАК, ҚАЧОН АЙТАМИЗ?

МАШИНА ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА АЙНИ КУНЛАРДАН ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

Мен колхоз механизаторлари номидан гапирмоқчиман. Пахта теримини механизациялашнинг аҳволи ва истиқболи ҳаммамизни ташвишга солмоқда. Колхозимиз пахта тайёрлаш планини 108 процент, машина терими планини 110 процент қилиб бажарди. Лекин фақат ўзимизни ўйлаш, бошқалар қандай ишлаётганлигига лоқайд қараш бизнинг ахлоқий принципимизга тўғри келмайди. Нега қўшни хўжаликлар, областнинг биронта райони ҳам машина терими планини бажаролмади? Масалан, Боғот районида машинада пахта териш плани 50 процентга ҳам етмади. Янгиариқ, Шовот районларида терим техникасидан қониқарсиз фойдаланилди.

Мен кўп йиллардан буён машинада пахта теряпман. Ўтган мавсумда «зангори кема» бункеридан 180 тонна пахта тўкдим. Ҳамкасбларим Зокир Бобожонов ва Ражаббой Ҳайитбоевларнинг ҳар бири хирмонга қўшган ҳисса 160 тоннадан ошди. Яхши натижага эришган механизаторлар бошқа хўжаликларда ҳам кўп.

Техникани сифатли қилиш, яхши сақлаш, вақтдан унумли фойдаланиш, дефолиацияни ўз муддатида ўтказиш машина теримида қўл келмоқда. Бу билан техника бенуқсон, демоқчи эмасман. Терим машиналарини такомиллаштириш керак. Конструкторлар ва машинасозларнинг бу соҳада биздан қарздор бўлиб қолмаслигига ишонамиз.

«Қарс икки қўлдан» деганларидек, кўп нарса ўзимизга ҳам боғлиқ. Айрим механизаторларда маҳорат етишмайди, уларни ўқитиш керак. Ғўза барги яхши тўктирилмаяпти. Чамаси, таъсирчан, инсон соғлиғига зарарсиз дефолиантлар ишлаб чиқарилиши зарур. Дефолиация муддатини белгилашдаги хато ҳам қимматга тушади. Ғўзани машинабоп қилиб ўстириш тўғрисидаги сўзлар кўпинча яхши ният ёки ваъда бўлиб қолаётир.

Эҳтимол, бу мулоҳазаларни билдиришга ҳали вақт эртадир. Йўқ! Машина теримига тайёргарлик йил бўйи олиб бориладиган иш. Якунлар ва режалар, хатоларни такрорламаслик йўллари, хусусан, машина теримининг тақдири тўғрисида биз ўйламасак, ким ўйлайди? Зарур гапларни ҳозир айтмасак, қачон айтамиз?

А. СОТИМОВ,
Хонқа районидаги «Хоразм» колхозининг механизатори.

ВАЪДА БИЛАН ИШ БИТМАЙДИ

ШИФОХОНА ҚУРИЛИШИ ҲАҚИДАГИ НАКАЗ ҚАЧОН БАЖАРИЛАДИ!

Биз кўз касалликлари мутахассислари сифатида одамларга оламни қайта кўришдек бахтни ато этаётганлигимиздан фахрланамиз. Бироқ шундай эзгу ишни янада кўпроқ бажариш қўлингиздан келса-ю, имконият, шарт-шароит бўлмасачи!!

Кармана шаҳридаги эски шифохонада жойлашган бу стационар Навоий областининг бутун аҳолисига хизмат кўрсатади. У атиги 40 кишини қабул қилиши мумкин. Шу боисдан у доим беморлар билан керагидан ортиқ даражада банд. Ҳатто, даволаниш ва операция қилдириш учун кўзда тутилмаган навбатда турганлар дафтари ҳам мавжуд. Аслида эса, областда норматив бўйича 120—130 ўринли шифохона бўлиши зарур.

Бу тегишли юқори ташкилотларга яхши маълум. Улар бугунги кунгача фақат буйруқ чиқариш ва ваъдалар бериш билангина чекланиб келишяпти. Масалан, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги 1983 йилда Навоийда 120 ўринли кўз касалликлари шифохонаси қуриш ҳақида буйруқ чиқарган эди. У ҳанузгача қоғозда қолиб келяпти. Область ижроия комитети раисининг ўринбосари П. Челноков бўлса, шифохона қурилиши ҳақида депутатлик наказини олган. Лекин наказнинг қачон бажарилишини на сайловчилар, на врач-у беморлар билишади.

Хуллас, қоғозлар, ваъдалар кўп. Бизга улар эмас, касалхона керак.

У. МАВЛОНОВ,
Навоий район марказий касалхонаси врачи.

НОБУД БЎЛГАН ДАРАХТЗОР

ЕКИ ЯШНАБ ТУРГАН ОРОМГОҲ ЎЙЛАМАСДАН ЙЎҚ ҚИЛИНГАНИ ҲАҚИДА

Бухоро областида сув танқислигини бартараф этиш, экинзорлар майдонини кенгайтириш ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш мақсадида 1963 йилда Аму—Қоракўл машина канали қурилиб, фойдаланишга топширилди. Каналнинг 30 километрдан кўпроқ қисми саҳро-чўл зонасидан ўтган. Ўша вақтларда канал трассасида баландлиги 7 метргача борадиган қум барханлари қад кўтариб турарди. Бу қумлар шамол таъсирида кўчиб, каналнинг айрим қисмларини кўмиб қўйган вақтлар кўп бўлган. Бу ҳол каналдан самарали фойдаланишга салбий таъсир кўрсатарди.

Кўчма қумлар ҳаракатини тўхтатиш мақсадида канал қирғоқларини мевали ва манзарали дарахтлар билан кўкаламзорлаштириш мақсадга мувофиқ, деб топилди. Қоракўл ўрмон хўжалиги коллективи каналнинг чап қирғоғи, яъни шамол йўналишига қарши қирғоғига 40 мингга яқин мевали ва манзарали дарахт кўчатларини экди. Бу ишлар каналнинг Олот райони марказига яқин жойидан 24 километр оралиқда бажарилди.

Канални эксплуатация қилишнинг биринчи йилида кўп жойларда қирғоқларнинг емирилиши натижасида анча ниҳоллар нобуд бўлди. Ўрик, шафтоли, олча, Бухоро бодоми сингари мевали дарахт кўчатлари ортиқча намлик оқибатида қуриб қолди. Аммо жийда, терак ва тол кўчатлари яхши кўкарди. Иккинчи йили қўшимча кўчат ўтқазилиб, шу дарахтларнинг хатолари тўлғазилди. Натижада 24 километр масофада яшил дарахтзор барпо этилди. Жийда дарахти уч йилда мева бериб, ҳаммамизни қувонтирди.

Етмишинчи йилларга келиб, дарахтлар қалинлашиб гуркираб ўсди, уларнинг ўртача баландлиги 6 метрдан ошиб кетди. Бу ерларда ҳар хил ўсимликлар, қушлар ва бошқа ҳайвонлар пайдо бўла бошлади.

Бироқ бу ҳол узоқ давом этмади. Минг афсуски, қирғоқдаги кўркам дарахтзор жуда қисқа муддатда йўқ қилинди. Фақатгина дарахтзор эмас, минглаб қумликдаги жонзотларнинг уялари бузилди. 10 мингдан зиёдроқ яшил дўстларимиздан ажрадик. Шарқираб оқаётган канал яп-ялонғоч қолди.

1976 йилнинг ёзи эди. Шовуллаб турган яшил дарахтзор ўрнида ялангликни кўриб, ўксиниб қайтдим. Шу куни Олотдаги «Амубухараканалстрой» бошқармаси раҳбарлари олдига кирдим.

— Биз билмаймиз, канал лойиҳага асосан реконструкция қилинди» — дейишди улар.

Маълум бўлишича, канални реконструкция қилиш зарурати туғилиб, дарахт экилган қирғоғи кенгайтирилиши лойиҳаланган экан. Каналнинг ўнг қирғоғида бирорта ҳам дарахт йўқ эди. Шу қирғоқни кенгайтириш мумкин эди-ку, ахир. Сув хўжалигидаги баъзи раҳбар ва мутахассисларнинг масъулиятсизлиги, узоқни кўра билмаслиги оқибатида Аму—Қоракўл канали қирғоғидаги саҳро зонасида камдан-кам учрайдиган ноёб дарахтзор нобуд этилди.

Ўтган йили «Совет Ўзбекистони» газетасида эълон қилинган «Иҳотазор — меҳрга зор» сарлавҳали мақолада муҳим масала ўртага қўйилганди. Дарҳақиқат, фақатгина Фарғона водийси ёки Бухоро областидаги эмас, балки бутун республикамиздаги дарахтзорлар меҳрга зордир. Фарғоналиклар нобуд этилган дарахтзорларни қайта тиклаш бўйича хайрли ташаббус билан чиқишганди. Дарахтзорларни кўпайтириш, уларни авайлаб парвариш қилиш ва асраб қолиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз. Лекин орадан 10 йилдан кўпроқ вақт ўтишига қарамай, канал қирғоғида нобуд этилган дарахтлар ўрни ҳанузгача бўш ётибди.

И. САФАРОВ,
Қоракўл ўрмон хўжалиги инженери.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

ЭНГ БАЛАНД ТУРАР ЖОЙ БИНОЛАРИ

Тошкент шаҳрининг Ҳамид Олимжон массивида 18 қаватли уй-жой биноларини монтаж қилиш ниҳоясига етказилмоқда. Бу уйларда универсам, озиқ-овқат магазини, ерости гаражи, маиший хизмат хонаси ва бошқа хизмат турлари ҳам жойлашган. Пойтахтда бундай баланд уйлар муттасил кўпайиб боради.

Суратларда. 1. «Висотстрой» трести 17-қурилиш бошқармаси таниқли бинокори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамид Қорабоев шогирди Абдурашид Ғафуровга унумли ишлаш сирларини тушунтиряпти. 2. Янги типдаги уйлар.

А. КОШКИН фотоси, (ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси 14 январь куни бўлиб ўтган мажлисида партия ва ҳукуматнинг РСФСР Ноқоратупроқ зонаси агросаноат комплексини ривожлантириш юзасидан илгари қабул қилинган қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масалани контрол тариқасида кўриб чиқди. Область партия комитетларининг биринчи секретарлари қатнашган муҳокама чоғида, белгиланган тадбирларнинг амалга оширилаётганлиги мамлакатнинг ана шу муҳим иқтисодий районини ривожлантиришга ижобий таъсир кўрсатаётганлиги айтиб ўтилди. Моддий-техника базасини ҳамда социал соҳани ривожлантириш ва мустаҳкамлашга катта миқдордаги ресурслар сарфланмоқда. Натижада бир неча йил давомида рўй бериб келган қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришнинг пасайиши тўхтатиб қолинди.

Айни вақтда Сиёсий бюро Ноқоратупроқ зона агросаноат ишлаб чиқаришини ривожлантиришда туб бурилиш рўй бермади, деб ҳисоблайди. Региондаги кўпгина областлар ва автоном республикаларнинг қишлоқ хўжалиги барқарор ривожланиши таъминланмаяпти, давлат ва колхозлар сарфлаётган катта маблағлар етарлича самара бермаяпти. Владимир, Иваново, Калинин, Киров, Кострома, Рязань, Смоленск, Ярославль, Новгород, Псков областлари хўжаликларидаги ишларнинг аҳволи айниқса ташвиш уйғотмоқда.

Мамлакат озиқ-овқат фондини муттасил кўпайтиришда РСФСР Ноқоратупроқ зонаси агросаноат комплексининг ролини янада ошириш катта сиёсий, умумдавлат аҳамиятига молик вазифа эканлиги таъкидланди. Яқин вақтлар ичида мазкур район аҳолисини шу ернинг ўзида етиштирилган асосий озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга эришиш зарурлигига катта эътибор берилди. Ноқоратупроқ зона қишлоқларини социал ўзгартиш суръатларини жадаллаштириш кўзда тутилади. Бунда 1995 йилга бориб қишлоқдаги ҳар бир оилани ҳовлисида қўшимча иморатлари бўлган алоҳида уй-жой билан таъминлаш, қишлоқ аҳоли пунктларида мактаблар, болалар муассасалари, соғлиқни сақлаш, маданият, савдо ва маиший объектлар етарли даражада бўлиши керак.

Шу йилдан бошлаб йўл қурилиши кенг программасини амалга ошириш, қишлоқларни газлаштириш суръатларини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш ва маиший эҳтиёжлар учун электр энергиясидан фойдаланишни кенгайтириш зарур, деб топилди. РСФСР Ноқоратупроқ зонасини социал ва иқтисодий ривожлантиришнинг 1988—1995 йилларга мўлжалланган комплекс программасини ишлаб чиқиш, уни амалга ошириш учун кўпроқ капитал маблағ, материал-техника ресурслари ажратиш мўлжалланди. РСФСР Ноқоратупроқ зонаси агросаноат комплексини бошқаришни янада такомиллаштиришга оид тадбирлар белгиланди.

«Чернобиль АЭСидаги авария сабабларини текшириш натижалари ва авария оқибатларини тугатиш, атом энергетикаси хавфсизлигини таъминлаш тадбирлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг 1986 йил 14 июлдаги қарори ҳамда партия ва ҳукуматнинг мазкур масалага оид бошқа қарорлари қандай бажарилаётганлиги кўриб чиқилди.

Авариядан кейин ўтган даврда бу борада кенг кўламли тадбирлар комплекси амалга оширилганлиги айтиб ўтилди. Ишдан чиққан энергоблок қисқа вақт ичида ғоят мустаҳкам тарзда кўмиб ташланди. Қолган барча учта энергоблок ишга туширилди. Энергетикларнинг янги шаҳри — Славутичнинг биринчи навбати қуриб битказилмоқда. Атом энергетикасининг ташкилий ва техникавий даражасини такомиллаштириш билан боғлиқ муҳим масалалар ҳал этилди. Ушбу проблемалар юзасидан ҳукуматнинг бир қанча муҳим қарорлари қабул қилинди.

Радиоактив жиҳатдан ифлосланган районларда шаҳарлар ва қишлоқларни радиоактив қолдиқлардан тозалаш ишлари ўтказилди. Бу ерда истиқомат қилаётган аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш, уларга зарур медицина ёрдами кўрсатиш борасида катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Бутуниттифоқ радиацион медицина маркази иш бошлаб юборди. Радиоактив қолдиқлардан тозалаш катта ҳажмдаги ишлари ўтказилганлиги натижасида электр станция территориясида, унинг биноларида радиация даражаси хизмат қилаётган ходимларнинг хавфсиз ишлашини таъминлайдиган миқдоргача камайтирилди. Одамлар пухта текшириб кўрилганлиги уларнинг саломатлигида радиация билан боғлиқ ҳеч қандай ўзгаришлар сезилмаётганлигини кўрсатди.

Янги жойларга кўчирилган барча аҳоли иш ва уй-жой билан таъминланди. Шу мақсадда 21 мингтадан ортиқ якка тартибдаги уй-жойлар, 800 тага яқин социал-маиший ва маданий объектлар қурилди, 15 мингта квартира ажратилди. 900 миллион сўмликдан ортиқ турли хил компенсация тўланди ва имтиёзлар берилди. Авария оқибатларини тугатишга бевосита сарфланган харажатлар салкам 4 миллиард сўмни, мазкур районларда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмлари қисқарганлиги билан боғлиқ зарар ва бошқа харажатларни ҳисобга олганда салкам 8 миллиард сўмни ташкил этди.

Ишчилар, олимлар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар, Совет Армияси жангчиларининг юксак ватанпарварлиги ва фидокорлиги туфайли қисқа муддатларда авария оқибатларини тугатиш соҳасида ўз ҳажми ва техникавий мураккаблиги жиҳатидан мислсиз ишлар бажарилди. Совет кишилари Чернобиль фондига салкам 540 миллион сўм ўтказганлиги улар жипслиги ва коллективизмининг ёрқин далили бўлди.

Сиёсий бюро авария оқибатларини тугатишга оид бундан буёнги вазифаларни белгилади, СССР Атом энергетикаси министрлиги ҳамда бошқа министрликлар ва идораларга атом станцияларининг тўла хавфсизлигини таъминлашга қаратилган куч-ғайратларни бирлаштиришни таклиф этди. Мамлакатимизда атом энергетикасини ривожлантириш сифат жиҳатдан янги техникавий негизга, мутлақ пухта инженерлик ва конструкторлик ечимларига, АЭС коллективлари юксак технологик интизомга асосланиши кераклиги алоҳида таъкидланди. Кадрлар билан олиб бориладиган ишларни кучайтириш зарурлигига муҳим аҳамият берилди.

Сиёсий бюро Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги СССР Қонунига биноан меҳнат коллективлари кенгашларини, корхона раҳбарларини сайлаш тартиби тўғрисида тайёрланган таклифларни маъқуллади. Меҳнат коллективлари кенгашлари ва раҳбарларини сайлаш жамият, коллектив ва ҳар бир меҳнаткаш манфаатларини узвий боғлашга қодир бўлган профессионал билимдон, юксак маънавий-сиёсий фазилатларга эга бўлган ходимлар ишлаб чиқаришни бошқаришга жалб этилишини таъминлаши зарурлиги уқтириб ўтилди.

Сиёсий бюро М. С. Горбачевнинг Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети Бош секретари М. Якеш билан қилган суҳбати якунларини маъқуллади. КПСС ва ЧКПнинг социалистик қурилиш асосий проблемаларига муштарак ёндашуви, ташқи сиёсатнинг туб масалалари юзасидан қарашларнинг бирлиги мамнуният билан таъкидланди. Ҳар иккала қардош мамлакатда қайта қуриш, демократиялаш, фан-техника тараққиётини ва социал тараққиётни жадаллаштиришга қаратилган йўл муносабати билан Совет — Чехословакия ҳар томонлама ҳамкорлигини ривожлантириш учун янги кенг имкониятлар очилмоқда.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида совет экономикасини ривожлантириш, мамлакатимизнинг ташқи сиёсат соҳасидаги йўлини амалга оширишнинг бошқа баъзи масалалари ҳам муҳокама қилинди.

ЛАУРЕАТЛАРГА ДИПЛОМЛАР ТОПШИРИЛДИ

15 январь куни Москвада йирик кашфиётлар ва тадқиқотлар авторларига фан ва техника соҳасида 1987 йилги СССР Давлат мукофотлари лауреатлари дипломлари ва фахрий нишонлари топширилди.

Тантанали маросимда СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Фан ва техника соҳасида Ленин ва СССР Давлат мукофотлари комитети раиси академик Г. И. Марчук нутқ сўзлаб, янги лауреатларни самимий қутлади.

Мукофотланганлар ўз меҳнатларига юксак баҳо берганликлари учун КПСС Марказий Комитетига, Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор этдилар.

(ТАСС).

КИНЕМАТОГРАФЧИЛАР СОЮЗИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон Кинематографчилар союзи правлениесининг 15 январь куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида ана шу ижодий союз фаолиятини яхшилаш масалалари муҳокама қилинди.

Совет жамияти ҳаётининг ҳамма соҳаларини қайта қуриш республика кино арбоблари ишига ҳам таъсир қилди. Экран бир вақтлар тақиқлаб қўйилган мавзуларни яна қатъият билан ёрита бошлади. Ўткир иқтисодий, экологик, социал, ахлоқий проблемаларни ўртага қўйган бир қанча картиналар пайдо бўлди. Бироқ бундай ленталар салмоғи фильмлар орасида ҳали кам. Кино арбоблари доирасида сусткашлик, эҳтиёткорлиқ ҳали ҳам сақланиб келмоқда ва бу иллатлар миллий кинематография тараққиётига тўсқинлик қилмоқда. Экран усталари жамиятимизда авж олиб кетган салбий ҳодисаларга қарши қатъий курашга ҳали дадиллик билан қўшилмаяптилар.

Пленумда сўзга чиққан нотиқлар ўз ишларига танқидий баҳо бериб, эътиборни майда мавзулар, бадиий жиҳатдан хом асарлар йўлига фаоллик билан ғов солиш, социалистик воқелигимизни ҳаққоний акс эттириш зарурлигига қаратдилар. Бутун куч-ғайратни барча ижодий кучларни бирлаштиришга, уни кинематография муҳитини соғломлаштиришга сафарбар этишга, Кинематографчилар союзи ижодий секциялари иш сифатини яхшилашга қаратиш керак.

Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди. А. З. Қобулов шахсий аризасига кўра Ўзбекистон Кинематографчилар союзи правлениесининг биринчи секретари вазифасидан озод қилинди. СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати М. Қ. Қаюмов республика Кинематографчилар союзи правлениесининг биринчи секретари этиб сайланди.

Пленумда СССР Кинематографчилар союзи правлениесининг секретарлари А. Ф. Ермаков, О. А. Агишев нутқ сўзладилар.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмуҳамедов қатнашди.

(ЎзТАГ).

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ А. А. ҒАФУРОВНИ ҚИЗИЛ ЮЛДУЗ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Қуролли жиноятчиларни қўлга тушириш чоғида мардона ва фидокорона ҳаракат қилганлиги учун милиция катта сержанти Акмал Акбарович Ғафуров Қизил Юлдуз ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1988 йил 15 январь.

ШВЕЦИЯГА ВИЗИТ ТУГАДИ

ГЕТЕБОРГ, 14 январь. (ТАСС махсус мухбирлари). Расмий визит билан бу ерга келган СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков Гетеборгда жойлашган «Вольво» концернининг ишлаб чиқариш комплексини бориб кўрди. У тадқиқот марказида енгил автомобиллар ишлаб чиқариш жараёни билан танишди. [illegible] йиғув стенди линиясини ва робот конвейерини кўздан кечирди. Швеция Бош министри И. Карлссон Совет ҳукуматининг бошлиғига ҳамроҳлик қилди.

Н. И. Рижков мебель ва уй-рўзғор буюмлари сотишга ихтисослашаётган «Икеа» савдо концерни магазинида бўлди. У ана шу магазиндаги товарларнинг намуналари ва ўз-ўзига хизмат кўрсатиш системаси билан танишди.

Мамлакатдан жўнаб кетиш олдидан Гетеборг шаҳар вакиллари кенгашининг раиси Е. Линдер СССР Министрлар Советининг Раиси шарафига зиёфат берди.

Н. И. Рижков зиёфатда нутқ сўзлаб, Швециянинг Гетеборг билан боғлиқ кўпгина компаниялари Совет Иттифоқида яхши маълум бўлиб, ишончли ва нуфузли шерикларга манзур бўлмоқда, деди. Биз Совет Иттифоқи билан Швеция ўртасидаги амалий маданий ва бошқа турдаги алоқалар ривожланиши, мустаҳкамланиши боришини истаймиз. [illegible] зини ташкил этади. Бугунги кунда СССРда содир бўлаётган ички ўзгартишлар жараёнлари, туб иқтисодий қайта қуриш ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш режалари ҳам бошқа мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш ҳамда чуқурлаштиришнинг муҳим омили бўлиб хизмат қилади. Қайта қуриш жараёнида Совет Иттифоқи билан Швеция ўртасида савдо-сотиқда, саноатда, фан ва маданият соҳасида [illegible] мавзу ҳар томонлама жиддий ва кенг кўламда фикрлашувга сабаб бўлди ва биз музокараларнинг якунларидан мамнунмиз.

Бугун тушдан кейин Н. И. Рижков ва унга ҳамроҳ кишилар Норвегияга жўнаб кетдилар. Ландветтер аэропортида уни И. Карлссон, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

НОРВЕГИЯГА ВИЗИТ БОШЛАНДИ

ОСЛО, 14 январь. (ТАСС махсус мухбирлари). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков Норвегия ҳукуматининг таклифига биноан бугун расмий визит билан бу ерга келди. СССР ва Норвегия давлат байроқлари билан безатилган Форнебю халқаро аэропортида Н. И. Рижковни Норвегия Бош министри Г. Харлем Брундтланд, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Ҳукумат уйида Совет — Норвегия музокаралари бошланди.

Партия турмуши

БУЙРУҚБОЗЛИК ЭМАС, АМАЛИЙ ИШ КЕРАК

Қайта қуришнинг дастлабки босқичи кўпчилик учун сабоқ бўлди. Қаерда партия ташкилоти ўз ишида муҳим бурилиш ясай олган бўлса, ўша коллектив ишонч билан олға бормоқда. Бунинг акси бўлган жойларда эса сусткашлик ҳукм сураётир.

Хўш, Оқолтин районида қайта қуришнинг дастлабки босқичи қандай ўтди! Район партия комитети қайта қуришга қандай раҳбарлик қиляпти!

Кейинги икки йил давомида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини тубдан қайта қуриш, хўжаликларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш борасида муайян ишлар қилинди. Бироқ районда ҳали аграр секторнинг кўпгина имкониятларидан тўла фойдаланилмаяпти. Бунга янги талабларга эскича усул билан ёндашилаётгани, ҳеч нарсани ўзгартирмай қайта қуришга интилишлар сабаб бўляпти.

1986 йилда У. Юсупов номли, Абдалин номли ва Ворошилов номли совхозларда пахта, бир қатор хўжаликларда эса сабзавот ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш плани барбод берилди. Бироқ район партия ташкилоти уларнинг фаолиятини жиддий таҳлил қилмади. Оқибатда хатолар такрорланиб, райондаги бирорта хўжалик ҳам 1987 йил пахта тайёрлаш планини уддаламади.

Умуман, кейинги йилларда машина теримига эътибор пасайди. Пахта йиғим-теримига четдан кўплаб ишчи кучи жалб этилди. Район меҳнаткашлари эса бошқа ишлар билан машғул бўлдилар. Ҳатто ўтган йилги мавсумнинг охирида ачинарли аҳвол юз берди. Ҳашарчилар кетганидан сўнг далада пахта терадиган одам топилмай қолди.

Ўтган йили 57 та пахтачилик бригадаси 2619 гектар майдонда интенсив технология усулида иш олиб борди. Ундан кўзда тутилган мақсад — ҳар гектар ердан 32 центнердан, яъни шу технология ҳисобига ҳосилдорликни 4 центнерга ошириш мўлжалланганди. Аммо 15 та бригадагина олган мажбуриятни бажарди, холос. Бошқа соҳаларда ҳам интенсив технология усули нотўғри жорий этилди. Районда ана шу усул асосида 2663 гектар маккажўхори майдонининг ҳар гектаридан 29,7 центнердан дон олиш планлаштирилганди. Амалда эса пландагидан 2 центнердан кам ҳосил олинди. Маккажўхори етиштириш технологияси қўпол равишда бузилганлиги учун ҳосил таннархи ҳам қимматлашиб кетди.

Район шароитида бригада пудратини жорий қилиш жуда муҳим. 1987 йилда райондаги мавжуд 458 та бригададан 214 таси коллектив пудрат, 17 та бригада эса оилавий пудрат усулида ишлашга ўтди. Лекин уларнинг аксарияти ижобий натижаларга эришолмади. Яхши

• Райком ва қайта қуриш

кўрсаткичларга эришган бригадалар тажрибаси тарғиб қилинмади. Район агросаноат бирлашмаси бригада пудратини жорий қилиш билан юзаки шуғулланди. Бу усулга ўтган коллективлар эса ўз ҳуқуқ ва бурчларини тўла тушуниб етмадилар, уларга мустақиллик берилмади.

Районда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларида ҳам турғунлик ҳолати ҳукм сурмоқда. Мева, сабзавот, полиз, чорва маҳсулотлари тайёрлаш қониқарсиз бўлди. Бунинг сабабини район партия комитетининг аъзолари шундай изоҳлашди:

Омонкелди АЙДАРОВ — райком аъзоси, «Партия XXIII съезди» совхозининг директори: —Бу хўжаликлар имкониятларини ҳисобга олмай юқоридан план белгилашнинг оқибатидир. Масалан, биз пахта тайёрлаш планини бажаришимиз мумкин эди. Лекин кўрсатма устига кўрсатма бериш тўхтамади. «Ҳеч бўлмаса дефолиация ўтказишни ўз ихтиёримизга қўйиб беринглар», деб илтимос қилдик. Аммо бизга қулоқ солишмади. Экиш, культивация пайтида ҳам шундай бўлди. «Сентябрь ойигача сабзавот планини бажарасиз!» деб топшириқ беришади, талаб қилишади. Кечки сабзавотни сентябрда йиғиб олишнинг имкони йўқлигини эса ҳисобга олишмайди.

Абдуғофур ШОКИРОВ — райком аъзолигига кандидат, «Фарғона» совхози партия комитетининг секретари: Ўз еримиз шароитини ўзимиз яхши биламиз. Шунинг учун қандай ишлашни ўзимизга қўйиб беришлари керак. Обкомдан, РАПОдан келадиган турли йўл-йўриқлар, кўрсатма ва талаблар эса қўлимизни боғлаб қўйяпти.

Галина СЛОБОДЧИКОВА — райком аъзоси, «СССР 60 йиллиги» совхози товуқ боқари: Қайта қуришни раҳбарлардан бошлаш керак. Ҳозиргача кўпгина раҳбарларимиз буйруқбозликдан қутулганлари йўқ. Масалан совхоз директори келиб «план тўлмаяпти-ку! Нега тухум йўқ?!» — деб дағдаға қилади. Унинг шароит билан эса иши йўқ. Товуқларга дондун, озуқа етишмайди. Шароит ёмон. Жўжа боқадиган жойимиз йўқ, катаклар жуда тор. Буни раҳбарларга айтсак, улар: «Жўжаларни товуқларга аралаштириб боқавер-да!» — дейишади. «Харажат кўпаяди»,—деб трактор беришмайди. Зоотехникка бу ҳақда гап очсанг, «директорга айт» дейди. РАПО бошлиғи Алексей Ким ҳам фермамизга бир неча марта келди. Лекин у ҳам «тухум бер, план керак!» дейди, бошқа гапга тоқати йўқ. Хўш, шу масалаларни ҳам юқорига ёзиб, кейин мақсадга эришамизми?

Ашурали СУЛТОНОВ — райком аъзоси, «Фарғона» совхози бош иқтисодчиси: РАПО ўз ҳуқуқини райкомга бериб қўйган. РАПО ҳам, райком ҳам хўжаликлар мутахассисларини бўлар-бўлмас га чақираверишади. Ҳадеб районга қатнайвериш эса амалий ишдан чалғитиб, вақтни олади, ишга зарар беради, холос.

Коммунистларнинг бу фикр-мулоҳазалари райком фаолияти тўғрисида жиддий хулоса чиқариш зарурлигини кўрсатади. Район партия комитети қишлоқ хўжалигига раҳбарлик соҳасига ҳамон эскича ёндашмоқда. Иш услубини қайта қуришда туб ўзгаришлар бўлгани йўқ. Райком ва РАПО бажариши керак бўлган ишлар қоришиб кетган. Бунинг оқибатида ишда жуда кўп муаммолар тўпланиб қолдики, уларни ҳал этмасдан туриб олға силжиб бўлмайди.

Ҳ. ХАЛИЛОВ.

Абдихалим Фармонов асли шифокор. Навоий область Навбаҳор районидаги марказий шифохона ёнидаги санитария-эпидемиология станциясида ишлайди. Айни пайтда у билимдон пропагандист ҳамдир. А. Фармонов ўз устида тинмай ишлайди. Машғулотларни вақтида, намунали олиб боради.

Суратда: пропагандист А. Фармонов.

Э. РАҲИМОВ фотоси.

ОЛИЙ ПАРТИЯ МАКТАБЛАРИГА ТИНГЛОВЧИЛАРНИНГ НАВБАТДАГИ ҚАБУЛИ ТЎҒРИСИДА

Олий партия мактабларига тингловчиларнинг навбатдаги қабули эълон қилинади.

Қабул иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари ва Москва шаҳар партия комитетининг тавсияларига биноан ўтказилади. Марказий ташкилотлар ва идеология муассасалари ходимларини мазкур ташкилот ва муассасаларнинг партия комитетлари (коллегиялари) КПСС Москва шаҳар комитети орқали расмийлаштирадилар.

Олий партия мактабларига камида уч йиллик партия стажига эга бўлган КПСС аъзолари, партия аппарати масъул ходимлари, бошланғич партия ташкилотларининг бошқа ишлардан озод этилган секретарлари, совет, комсомол органларининг, идеология муассасалари ва ташкилотларининг ходимлари, партия камитетларининг аъзолари ва халқ депутатлари Советларининг депутатлари бўлган ишчи ҳамда колхозчилар, мутахассислар орасидан:

икки йиллик қатнаб ўқиладиган ва уч йиллик сиртқи бўлимларга — олий маълумот билан;

тўрт йиллик қатнаб ўқиладиган бўлимларга — ўрта маълумот билан қабул қилинади.

Олий партия мактабларининг қатнаб ўқиладиган бўлимларига 35 ёшгача бўлган ходимлар қабул этилади.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари, Москва шаҳар партия комитети ўқишга тавсия этиладиган ходимлар учун ариза, бюро қароридан кўчирма, кадрларни ҳисобга олиш шахсий варақаси, соғлиғи тўғрисида медицина хулосаси, партия ташкилоти тасдиқлаган характеристикани олий партия мактабларига тақдим этадилар.

Тўрт йиллик бўлимга тавсия этилганлар билан май — июнь ойларида олий партия мактабларида жамиятшунослик юзасидан суҳбат ўтказилади ҳамда рус тили ва адабиётидан имтиҳон (иншо) олинади. Суҳбатлашув ва имтиҳонга тайёрланиш учун уларга иш жойидаги иш ҳақи сақлаб қолиниб, 15 календарь кун миқдорида отпуска берилади.

Икки йиллик қатнаб ўқиладиган ва уч йиллик сиртқи бўлимларга кирувчилар апрель — май ойларида олий партия мактабларига суҳбатлашув учун таклиф этиладилар.

Олий партия мактабларидаги машғулотлар 1 сентябрда бошланади. Тингловчиларга (оиласиз) етоқхона берилади.

КУТИЛМАГАН ҚЎНҒИРОҚ

Ишчи-мухбир Бадриддин Омоновга «Гулистон» колхозида сабзавот тайёрлашнинг аҳволи тўғрисида корреспонденция ёзиш топширилди. **«Колхоз ҳақиқати»** район газетаси босмахонасининг линотипчиси Б. Омонов бундай топшириқларни тез-тез бажариб туради. Ўн йилдан ошяптики, у область ва район газеталари саҳифаларида хабар ва мақолалари билан қатнашиб келади. Шунинг учун ҳам ишчи-мухбир редакциянинг навбатдаги топшириғини бажаришга сидқидилдан киришди.

«Гулистон» колхози областдаги йирик хўжаликлардан бири. Колхоз меҳнат аҳли эришаётган муваффақиятлар тўғрисида маҳаллий матбуотда тез-тез хабарлар босилиб туради. Ишчи-мухбир ҳам шу йўлдан бориши мумкин эди. Лекин у колхознинг айрим бригадаларида сабзавот тайёрлашдаги камчиликлар ҳақида ёзди. Газетада «План уддаланиши керак» сарлавҳали танқидий мақола босилиб чиқди.

Ўша куниёқ редактор кабинетидаги телефон қаттиқ жиринглади. «Гулистон» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони О. Ҳамроева мухбирни масалага нотўғри ёндашганликда айблаб, редакторга гинахонлик қилди.

Кутилмаган қўнғироқ «Колхоз ҳақиқати» газетаси редактори Нажим Сафаровни ўйлантириб қўйди. Наҳотки редакциянинг синалган штатсиз мухбири хатога йўл қўйиган, райондаги намунали хўжаликлардан бири газетада ноўрин танқид қилинган бўлса?! Редакцияда мақолада тилга олинган фактларни қайта текшириш ва лозим бўлган тақдирда хатони тўғрилаш мақсадида мутахассислар, тажрибали журналистлардан иборат комиссия тузилди.

Танқидий корреспонденция фактлари қайта текширилганда ҳаммаси тўғри эканлиги аниқланди. Газетанинг 22 сентябрь сонида «Газета мавзуга қайтади» рубрикаси остида бу тўғрида материал эълон қилинди. Танқидга чидамаган хўжалик раҳбарлари ҳижолатда қолишди.

Район партия комитетининг бюроси кўп ўтмай навбатдаги мажлисида «Гулистон» колхозида коллектив пудрати ва хўжалик ҳисобини жорий этишдаги камчиликларни муҳокама қилди. Колхоз раҳбарлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши, шу жумладан сабзавотчиликни ривожлантиришда нуқсонларга йўл қўйганликлари учун жазоландилар.

Ғиждувон район партия комитети ва унинг матбуот органи мана шундай бир маромда қадам ташламоқда.

Журналистлар коллективи кенг авторлар доирасига таяниб район ҳаётидаги камчиликларни муросасизлик билан очиб ташламоқда. Редакция активида Б. Омоновдек мухбирлар анчагина. 33-автокорхона партия ташкилотининг секретари Ш. Ширинов, пахта тозалаш заводининг ишчиси Т. Мақсудов, маданият ходими Т. Авезов, ўқитувчи А. Аҳадов, яна ўнлаб ишчи-қишлоқ мухбирлари газетанинг чинакам таянчидир.

Газета авторлар доирасининг кенгайиши унинг тематик мундарижасига самарали таъсир кўрсатмоқда. Янги-янги мавзулар, ҳал бўлмаётган муаммолар газета

• Матбуотга раҳбарлик

саҳифаларида тобора кўпроқ ўз аксини топаётир. Бу эса газета почтаси ва тиражининг ошиб боришига таъсир кўрсатмоқда. Агар бурноғи йили газетага 1069 хат-хабар келган бўлса, ўтган йил мобайнида 2137 дона хат олинди. Кейинги уч йил ичида газета тиражи 3 минг нусхага ошди.

Буларнинг ҳаммаси райком ва унинг матбуот органи ходимларининг ижодий ҳамкорлиги самараси, албатта. Афсуски, Бухоро район партия комитети ва унинг матбуот органи — **«Ленин байроғи»** газетаси редакцияси ўртасида мана шундай ҳамкорлик натижалари сезилмаяпти.

Бундан уч йил муқаддам райкомнинг газетага раҳбарлиги масаласи область партия комитетининг секретариатида жиддий муҳокамага сабаб бўлганди. Ўшанда қабул қилинган қарорда райкомнинг ўз матбуот органига раҳбарлиги сезилмаётгани, газета қайта қуриш ишини суст ёритаётгани таъкидланган эди. Раҳбарликнинг сустлиги сабабларидан бири сифатида редакциянинг райкомдан нисбатан узоқда, область марказида жойлашгани ҳам кўрасатилган эди.

Ўтган давр ичида редакция район марказига кўчирилди. Район партия комитетининг газетага раҳбарлигида эса деярли ўзгариш бўлгани йўқ. Газетанинг тематик мундарижаси ҳамон тор, чет авторлар сони эса кўпайиш ўрнига камайиб бормоқда.

Энг муҳими, райком ва газета ошкоралик принципига тўла амал қилмаяпти. Фикримизни далиллаш учун фактлар келтирамиз. 1987 йил 31 октябрь куни район партия комитетининг IX пленуми бўлиб ўтди. Пленумда «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида қишлоқ хўжалигини интенсив тараққий эттиришга эришиш бўйича ишни қайта қуришда район партия ташкилотининг вазифалари» муҳокама қилинди. Райкомнинг аъзолари пленумда бу тўғрида қизғин мунозара олиб боришди, ишни яхшилаш бўйича муҳим фикрларни билдиришди.

Бироқ бу фикрлардан пленумда қатнашган район активидан ташқари ҳамма хабарсиз қолди. Чунки пленумнинг на ҳисоботи, на қарори газетада эълон қилинди. Редакция пленум тўғрисида қисқа ахборот бериш билан чекланди.

Ачинарли томони шундаки, ошкоралик шароитида йўл қўйилган бу қўпол хатога райкомда ҳам ҳеч ким эътибор бергани йўқ. Биз район партия комитетининг X пленуми ўтганидан кейинги кун редакцияда бўлдик. Пленум тўғрисида информацион билдиришгина газета макетига киритилаётган эди. Хўш, бундай шароитда район партия ташкилотининг ҳисобида турувчи қарийб уч минг коммунист қайта қуришга раҳбарлик фаолиятидан қандай воқиф бўлади?

Кейинги пайтда район партия комитети аппаратининг ходимлари, шу жумладан, райком секретари редакцияга тез-тез келиб туришибди. Аммо журналистлар билан мулоқот газета материалларидаги имловий хатоларни муҳокама қилиш ва бошқа майда-чуйда мавзулардан нарига ўтмаяпти. Мана, бир неча йилдан буён редакция коллективининг фаолияти район партия комитетининг бюросида ҳам, секретариатида ҳам муҳокама этилгани йўқ. Газетада босилган материаллар бўйича бирон марта ҳам қарор қабул қилинган эмас. Натижада бир вақтлар республикадаги намунали маҳаллий матбуот нашрлари қаторига кирадиган газета энди давр шиддатидан тобора орқада қолмоқда. Бунга эса тоқат қилиб бўлмайди.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ТЎЛА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ— ЭКОНОМИКАМИЗ ИСТИҚБОЛИ

Бирлашмамиз шу йилнинг 1 январидан бошлаб тўла хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш принципида ишлашга ўтди. Дастлабки ҳафталарнинг натижалари умидбахш. Бундан буён ҳам қадамни дадил ташлаб, мақсад сари интилавериш учун моддий ва маънавий асосларга эгамиз.

Дастлабки кунлар муваффақияти ўз-ўзидан келаётгани йўқ, албатта. Унга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрилди. Кўплаб техник-технологик, идеологик-сиёсий тадбирлар амалга оширилди. Цехда машъаллар даражасига кўтарилдилар. Трансмиссия корпусига механик ишлов бериш нормасини ҳар куни ошириб бажаришяпти. Коллектив бутун ўтган йил давомида узлуксиз график асосида меҳнат қилган эди. Нисбатан 110 процент, кўриладиган фойда эса 130 процент кўпаяди. Истеъмолчиларга маҳсулотлар тўлиқ етказиб берилади. Булар реал режалардир. Буларнинг реаллигини дастлабки ҳафта якунлари ҳам кўрсатиб турибди.

1987 йил хўжалик ҳисоби шароитида ишлашга тайёргарликнинг асосий даври ҳисобланди. Сўнгги йилларда тракторсозлик корхонасининг кўпчилик асосий цехлари реконструкция қилинди ва қилинмоқда. Бош конвейерлардан робот ва манипуляторлар муқим ўрин оляпти. Станоклар ва ускуналарнинг янгиланганлиги, иш жойларининг аттестациядан ўтказилганлиги, хўжалик ҳисобидаги бригадалар тузиш қизғин давом этаётганлиги, бригадаларда планлаштириш ва ҳисоб-китоб аниқ олиб борилиши дастлабки қадамлар муваффақиятини таъминламоқда. Шунинг учун ҳам такомиллаштирилган янги моделдаги Т-28Х4МА трактори, одатдагидан кўра кўпроқ пахта сиғадиган 2ПТС-4-793А-03 прицеплари, 14-01М шассиларини ишлаб чиқаришга барвақт киришилмоқда.

ХЎЖАЙИНЛИК ТУЙҒУСИ

Айниқса, янги иқтисодий шароитда ишлашга муваффақиятли ўтишда бирлашманинг партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари кўламли иш олиб бордилар. Цех, участка ва бригадаларда, бевосита иш жойларида, ишчи ва хизматчиларнинг барча қатламлари орасида хўжалик ҳисоби, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш, ўз сарф-харажатларини ўзи қоплаш, мустақил фаолият кўрсатиш принциплари тушунтирилди. Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисида СССР Қонуни асосларини ишчилар онгига сингдиришга алоҳида эътибор берилди.

Ишчилар ўртасида ҳар қачонгидан мустаҳкам интизом, уюшқоқлик вужудга келди. Ҳар дақиқадан, моддий ресурслардан тежаб-тергаб ўз ўрнида фойдаланиш учун жиддий изланиляпти. Чунки фойда кўриш ва уни кўпайтириш — бирлашмани техникавий, ишлаб чиқариш жиҳатдан, социал ривожлантиришнинг бош воситаси.

Кўпгина цех, участка, бригадалар смена нормаларини муттасил ошириб бажаряптилар. Айниқса, Георгий Анищенко бошлиқ комплекс бригада ишчилари 7-

24-цехнинг Бахтиёр Хўжамқулов бошлиқ қирқувчилар бригадаси ишчилари маҳсулот сифатини таъминлашда энг юқори даражага эришдилар. Улар министрликнинг «Сифат аълочиси» нишони билан тақдирланган. Ҳусанбой Қосимов, Владимир Квасников, Владимир Демченко каби новатор, тажрибали ишчилар дастлабки кунларданоқ юқори натижаларга эришиб келмоқдалар. Улар бригадаларида смена нормалари бир ярим ҳиссагача етказиб адо этилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Хўжалик ҳисоби шароитида маҳсулотлар ишлаб чиқариш план топшириқларини муттасил бажариб бориш, маҳсулот сифатини яхшилаш, таннархини камайтириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш — асосий мезон. Шунга мувофиқ ишлаб чиқариш, меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш, ноишлаб чиқариш харажатлари ва жарималар тўлашга мутлақо йўл қўймаслик зарур. Шу йўл билан бу йил 7,4 миллион сўмлик қўшимча фойда олишни кўзда тутганмиз.

Бу йил ялпи ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилгига

Тўла хўжалик ҳисобида ишлаш бирлашмамиз коллективига ва унинг ҳар бир ходимига катта иқтисодий фойда бериши аниқ. Коллективлар мустақил ва ташаббускорлик билан ишлашига мукаммал шарт-шароит яратилмоқда. Бу ҳар бир ишчининг ўз корхонасининг хўжайини бўлиш туйғусини барқ урдириш, пировард натижанинг юқори даражасини таъминлашнинг зарур шартидир.

Шуни ҳам айтиш керакки, янги талаблар асосида ишлаш мураккаб ва қийин вазифадир. Ҳал этилган масалалар қанчалик кўп ва хилма-хил бўлмасин, қилинажак ишлар салмоғи ниҳоятда катта. Чунки жуда кўп катта-кичик шериклар билан аҳил ишлаш учун ўзаро тил топишиш зарур.

Аввало, таъминотда ягона тартиб йўқ. Маҳсулотлар ишлаб чиқаришнинг янги моделига ўтаётган бўлишимизга қарамай, планни бажаришимиз жуда мураккаб кечадиганга ўхшайди. Шу кеча-кундузда биз учун 27,5 минг насос-дозатор сув билан ҳаводек зарур. Аммо уларни юборадиган асосий шеригимиз — душанбаликлар насос-дозаторларнинг фақат ярминигина жўнатдилар, холос. Бу масала анчадан бери ижобий ҳал этилмаяпти. Шу сабабли эски типдаги тракторлар ишлаб чиқаришни конвейердан олиб ташлашнинг иложини топомай турибмиз. Гап шундаки, бундай насослар мамлакатимизда фақат Душанба шаҳрида ишлаб чиқарилади, холос.

Яна бир қийинчилик шундан иборатки, маҳсулотларимизга 100 процент ҳажмида давлат буюртмаси белгиланган. Ваҳолонки, 1988 йилда хўжалик ҳисобида ишлайдиган бирлашмамиз иқтисодий манфаатига бу деярли мувофиқ эмас. Пландаги баъзи рақамларда ҳар хиллик бор. Чунончи, ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йили топшириғида халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш 12,7 миллион сўм қилиб, меҳнат унумдорлигини 4,7 процент ўстириш белгиланган. Бу рақамлар давлат буюртмасида эса бирмунча юқори қилиб кўрсатилган. Ахир, корхонада шунга яраша қувват, имконият ҳозирча йўқ-ку. Шунингдек, барча хил энергия, сув, буғ ва газ сарфини ҳисобга оладиган приборлар бирор цехда ўрнатилмаган. Бу хўжалик ҳисобини жорий қилишни қийинлаштиради.

Моддий қийматга эга бўлган ресурслар, жумладан хом ашёлар, комплектлаш воситалари ишлаб чиқаришнинг ягона ҳисоб системаси йўқлиги, уларга механизация ва электрон-ҳисоблаш машиналари жорий этилмагани масалаларни комплекс ҳал этиш имконини бермаётир.

Дастлабки сабоқлар кейинги ҳаракатимизни аниқ белгилашда муҳим омил бўлаётир. Биз партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг амалий ёрдамидан баҳраманд бўла олсак, иш яна ҳам жадал олға босишига ишончимиз комил.

И. МУСИН,
«СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори.

● Тошкент трактор заводининг тайёр маҳсулотларни жўнатиш майдончасида.

А. Горокрик ва В. Лешченко фотоси.

(ЎзТАГ).

• Сўз—ишлаб чиқариш пешқадамларига

Виждонан ишланса...

Коллектив пудрат — саноатда янгича тартиб асосида меҳнатни ташкил этишнинг энг муҳим формаси. Агар мендан, коллектив пудрат нима, деб сўрагудек бўлишса, меҳнат интизомини мустаҳкамлашнинг ишончли омили, деб жавоб берган бўлардим.

Чиндан ҳам пудратда гап кўп. Шу асосда меҳнат қилганлигимиз учун ҳам коллективимизда прогул кескин камайди. Интизомсизликка барҳам берилди. Илгарилари орқада қолиб юрадиган ишчилар ҳам моддий манфаатдорлик туфайли илғорлар қаторига қўшилдилар. Бугунги кунда мен Номоз Раҳмонов, Нурмат Эргашев, Раиса Харисова сингари меҳнаткаш ишчиларнинг номини фахр билан тилга оламан.

Бирлашмада 1984 йилдан бери ишлаб келмоқдаман. Ишчилик касбига меҳрим, меҳнатга виждонан муносабат туфайли коллективда обрў топдим. Энг яхши ишчилардан ҳамиша ўрнак оламан. Бирлашмамиз ўтган йилиёқ пудратга ўтганди. Ана шунда барча цех ва заводларда ҳаёт жонлангандай, қайноқ меҳнат жўшгандай бўлди. Энг муҳими, бу — коллективларнинг, қолаверса, ҳар бир ишчининг масъулиятини оширди.

Билишимча, бурчни англамасдан туриб тўла хўжалик ҳисобига ўтиш қийин. Масалан, темир-бетон заводидаги Пўлат Турсунов бошлиқ арматурачилар бригадасини олиб кўрайлик. Коллективда уюшган 77 нафар ишчи бир ёқадан бош чиқариб ишлаб, смена топшириқларини муттасил ошириб адо этмоқда. Коллектив аҳил. Бир-бирига ҳамдам. Ютуқларни баҳам кўришади. Нуқсонларга муросасиз. Улар ўз меҳнатлари билан цех ва завод муваффақиятини таъминлаётирлар.

Хўш, бу ютуқлар нимадан? Коллектив пудрат талабларига риоя қилиб ишлашдан, албатта. Демак, ўз харажатини қоплаш ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлашнинг аҳамияти беқиёс. Бу тартибда ишлаш кишиларни меҳнатда янги парвозларга руҳлантирмоқда.

Жалил ҚАИМОВ,
Қарши «Стройиндустрия» бирлашмаси ишчиси.

Рағбат

Ўтган йили шартнома мажбуриятларини бажардик. Меҳнат унумдорлиги плани ҳам ортиғи билан адо этилди. Бунинг асосий сабаби шундаки, биз йил давомида янгича шароитда ишлашга пухта ҳозирлик кўрдик. Натижада коллективимиз қайта қуриш туфайли ўнгланиш йўлига тушиб олди.

Тўла хўжалик ҳисобига ўтишга тайёргарлик жараёнида бошқарувнинг иқтисодий усули афзалликлари бутун коллективга чуқур тушунтирилди. Цех раҳбарлари, бригада бошлиқлари, бригадалар кенгаши аъзолари, барча ишчилар махсус программа бўйича ўқитилди, ўргатилди.

Ўқиш жараёнида Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги СССР Қонуни талаблари пухта тушунтирилди. Натижада коллективнинг ҳар бир аъзоси ўз вазифасига масъулият билан қарайдиган, иш сифатига, технология режимига қатъий амал қиладиган бўлиб қолди. Бу 1988 йилнинг бошиданоқ ишнинг бир маромда давом этишига, маҳсулот сифати талаб даражасида бўлишига имкон бермоқда.

Янги йилда бирлашмамизда амал қила бошлаган тўла хўжалик ҳисоби талаблари коллектив аъзоларини изланишга, ташаббус кўрсатиб ишлашга, фойдадан ажратиладиган маблағдан тадбиркорлик билан фойдаланишга, хуллас иқтисодий фикрлашга ўргатмоқда. Масалан, илгари олган фойдамизнинг 17 проценти ўзимизда қоларди. Биз ҳар йили 20 миллион сўм атрофида фойда оламиз. Демак, янгича иш усули туфайли ишлаб чиқаришни жадал кенгайтириш билан бир пайтда социал-маданий шароитларимизни яхшилаб бориш имкониятига ҳам эга бўламиз.

Айни шу омиллар тўқимачиларимизнинг унумли ишлашга, сифатли маҳсулот тайёрлашга бўлган рағбатини оширмоқда.

С. МЎМИНОВ,
Наманган шойи газламалар ишлаб чиқариш бирлашмаси мастери.

• Совет турмуш тарзи

ХОТИРАМИЗ САРЧАШМАЛАРИ

Хотирамиз сарчашмалари... Гоҳо-гоҳо қалб тўримизда сезилар-сезилмас, секин-секин жўш уриб қўяди. Лекин вақти келиб жон пайдо қилгандек, жунбўшга келади... Бу болаликдаги хотирамда сақланиб қолганми ёки онамнинг кўзи билан кўрганманми, буниси эсимда йўқ. Лекин кўзимни юмиб тингласам, отам хизмат қилган ҳарбий билим юртига, онам ишлаган касалхонага, менинг биринчи дарсхонам бўлиб улгурмаган мактабга бомбалар қандай ёғилганлиги қулоғимда шундоқ эшитилиб туради. Афтидан «насибам улуғ» бўлса керак. Болалар боғчалари устига ташланиши керак бўлган бомба сал нарида портлади. Мени ғишт ва ойна ушоқлари орасидан топишган. Тирик эканман...

Кейин мамлакатнинг узоқ ичкарисига эвакуация қилиндик. Самарқанд яқинидаги кичик бир шаҳарча бизнинг оиламизга бошпана берди, Ўзбекистон эса мен учун иккинчи Ватаним бўлиб қолди. Кейинчалик мана шу рақамни билдим: 1942 йилнинг баҳорига келиб республика шаҳарлари ва қишлоқларида 700 мингдан кўп эвакуация қилинганлар жойлашган. Бу ерга кейин ҳам келишган, лекин ҳеч ким кўчада қолган эмас. Ҳамма учун жой топилган. Масалан, Тошкентга бу ерда урушдан олдин қанча киши яшаган бўлса, қарийб шунча киши келган.

Бизнинг ҳовличамиз менга худди тарам-тарам тарвузни эслатади. Биз бу ҳовлида худди пистадек ғуж бўлганимиз учун шундай туюлган бўлиши мумкин. Киевдан, Харьковдан, Тамбовдан келган болалар... Яна Варшава ва краковлик поляклар... Ҳаммани Ҳадича опа, ёки уни русчасига айтишганда Катя хола, жойлаштирди. Унинг эри фронтда эди. Катя хола бизга ўзининг сўнгги бисотини — ҳалиги «тарвузга» ёпиштириб қурилган кичкинагина кулбани берди. Биз «сиғишиб» яшовчилар эдик. Дастлабки эшелонда келганлар ва уй бекасининг ҳовличасида тўсиқ парда қўйиб яшовчилардан биз шу билан фарқ қилардик. Уларни «кўчиб кирганлар» деб аташарди. Лекин улар ва бошқалар ўртасида айтарли фарқ йўқ эди.

Орадан икки ойча ўтгандан кейин биз ҳам бироз қисилишимизга тўғри келди. Кулбани икки қисмга ажратишди. Биринчисида онам, касал холам ва мен яшардик, бошқачасида уч ёшли Тарасик деган ўғли билан қовоғи солиқ бир аёл жойлашди. Болалик хотирасининг сарчашмаларида яна нима сақланиб қолган? Ўзимнинг оғир ва тушуниш қийин бўлган биринчи китобларимни яхши эслаб қолганман. Ҳарфларни зўрға липиллаб турган жинчироқ ёруғида ВКП(б) тарихининг қисқача курси ва Вера Кетлинскаянинг «Мардлик» деган икки китоби бўйича таний бошладим. Биз, эвакуация қилинганларда бошқа китоблар йўқ эди. Фақат китоблар йўқмиди? Бизда масалан, қошиқлар етишмасди. Шундай пайтда шошиб-пишиб йиғиштирилаётганда кимдир тугуннинг ичига жойлаштириб юборган вилка жонимизга ора кирарди. Орадан йиллар ўтгач, бу Тамбов вилкаси оилавий ёдгорлик бўлиб қолди.

Бизнинг гавжум, кўп тилли ҳовлимиз бир-бири билан жанжаллашмасдан, бир-биридан гинахонлик қилмасдан, аҳил яшарди. Ота-оналар бир-бирларига янги ишни ўрганишда ёрдам беришарди, оналар қон топшириш учун госпиталга бирга боришарди, ҳамсоялари билан хасратлашишарди. Агар Тарасик икковимизнинг кўзларимиз очликка дош беролмай ёшлангудек бўлса, поляк қизчаси Зосининг онаси бизларга биттадан сухари тутқазарди. Ёки бекамизнинг тўнғич қизи Марям бир бурда оби нонни учга бўлиб берарди. Ҳамма шундай иш тутарди.

Менга ўхшаб Ўзбекистонда иккинчи Ватанини топганлар орасида Аркаша Шепетильников деган бир бола ва ёш медицина ҳамшираси Феня Максимова ҳам бор эдилар. Орадан чорак аср ўтгач, зилзила Тошкентни вайрон этганда Аркадий Николаевич ўзининг ёшлиги сақлаб қолинган шаҳарга қайтди. Қурилиш трестига бошчилик қилди. Феодосия Геннадьевна эса Қримдан йиғма уй юборди: «Ўзимнинг йиғиб қўйган пулимга сотиб олдим. Собиқ фронтовикнинг оиласига беринглар!» — деб ёзиб юборди у.

Қинғир-қийшиқ кўчалар ўрнида ҳозир Халқлар дўстлиги номидаги гўзал майдон ястанган. Унинг қоқ ўртасида тошкентлик икки темирчи — эр-хотин Шомаҳмудовларнинг жасорати шарафига монумент ўрнатилган. Бу оила уруш йилларида турли миллатга мансуб 14 нафар етим болани фарзанд қилиб олганди. Ана шу ҳайкал оккупация жаҳаннамидан юлиб олинган 200 мингга яқин болани ўз тарбиясига олган ўзбекларнинг жасорати тимсолидир. Энди ўзим шахсан билган кишиларни айтиб ўтай. Самарқандга яқин Ҳавор қишлоғидан колхозчи аёл Фотима Қосимова. У ўзининг олти боласи қаторига яна 10 етимни олган. Каттақўрғондан уруш инвалиди Ҳамид Самадовнинг оиласи. Бу оилада 13 бола — руслар, белорус, яҳудийлар, татарлар бошпана топишди.

Ўтмиш ҳақидаги хотира — бу бугунги кунга диққат билан назар ташлашдир. Чинакам дўстлик ва халқлар дўстлигини жарангдор шиорлар билан алмаштирилган вақтлар ҳам бўлди. Ҳақли равишда бир нарсани достон қилиб, бошқаси ҳақида ийманиб жим туриларди. Буларнинг ҳаммаси байрам кайфиятини бузмаслик одатидан келиб чиққан. Тўсатдан Қозоғистондаги маълум воқеалар, қўшни республикалардаги миллатчилик рецидивлари юз берди.

Бу ўринда нима дейиш мумкин? Ишончим комилки, эсдан чиқариш, жозибали фактларни ўйламай-нетмай ўйнатиш тарбиявий ишда қимматга тушади, ҳали вояга етмаган қалбларга шикаст етказади. Шуни эслатиб ўтайлик, фашистлар агрессияси тузумимизнинг ҳаётийлигига, кўп миллатли давлатимизнинг мустақиллигига, совет кишиларининг ватанпарварлик руҳи кучига қаттиқ синов бўлди. Бу синовдан ўтилди. Чунки Ватан ҳимоясига ҳамма: катта ва кичик, эркаклар ва аёллар, барча миллатлар ва элатлар баб-баравар кўтарилди. Жанг майдонларида кўрсатилган мислсиз матонат ва қаҳрамонлик, фронт орқасида қарийб кечаю-кундуз тинмасдан қилинган меҳнат бу уруш бизнинг учун ана шундай бўлди. Бу фикрлар Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда янграб эшитилди. Бу қалбларимиз учун ҳам, фикр юритишимиз учун ҳам эслатма демакдир.

Биз, уруш болалари оталаримизнинг ҳалок бўлиши ҳақидаги қора хатларни, оналаримизнинг кафтларидаги қонталаш қадоқларни китоблардан ўқиган, кинофильмларда кўрган эмасмиз. Уни ўз кўзимиз билан кўрганмиз. Ўша суронли йиллар ҳаммани бир ёқадан бош чиқариб кўкрак керишга мажбур этди. Дангасалар ва дабдабали сўз ишқибозларини ҳеч ким ёқтирмасди. Орага суқилиб кирувчилар ва ўткинчиларга ўрин йўқ эди. Бизни адолат қоидалари асоси билан чинакам дўст бўлиб яшашга, «Дўстлик» деган сўзни суиистеъмол қилмасликка ўргатишган. Бировнинг ризқига шерик бўлманг, паст кетманг, тушки овқат маҳалида қовурилган картошкахўрлик қилувчиларга ҳасад қилманг, деб ўргатишарди. Чунки, деб уқтиришарди бизга ота-оналаримиз, бу картошкани ўз меҳнатимиз билан топганмиз.

Октябрь байрами арафасида онамга зарбдор меҳнати учун калишга талон берилганлиги билан қўшнилар қандай табриклашгани ҳали ҳам эсимда. Марямнинг онасини 3 килограмм ун билан мукофотлашган — бу ҳовлимиз учун катта воқеа эди!

«Нон» шаҳри бўлган Тошкентда ҳам нон карточка билан берилларди. Бу нонга кўпинча кепак ва кунжара аралаш бўларди. «Эвакуация қилинганларни нима билан боқамиз?» «Фронтга кетганларнинг оиласига, болалар уйларига нима билан ёрдам берамиз?» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида, республика ҳукуматида бу масалалар тез-тез муҳокама қилиниб турарди. Корхоналарнинг раҳбарлари ишчиларни, уларнинг оилаларини қандай боқамиз, оталиқдаги госпиталлар, болалар муассасалари учун маҳсулотларни қаердан топамиз?, деб бош қотиришарди. Колхозлар, ёрдамчи хўжаликлар, шахсий томорқа учун ер участкалари ажратиб беришарди. Шундай ер участкаларидан биз ҳам олганмиз. Хадича опа сўқа билан ишлашни, суғориш учун эгат олишни ўргатди. Томорқамизда етиштирилган маккажўхори билан лавлаги ўша очлик йилларида бизга малҳам бўлди.

...Менинг ён дафтарларимда ўша кунлар ҳақидаги кўпгина ёзувлар бор. Ўшандан Тошкент область партия комитетининг инструктори Ю. Врадийнинг ҳикоясини келтираман:

— Эсимда, ҳали ёш бола эдим. «Қизил шарқ» заводида ишлардим. Бу — ҳозирги Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводи. Урушнинг иккинчи йили кетаётган эди. Цехлар танг аҳволда тор, бизга Днепропетровскдан турдош завод эвакуация қилинган эди. Кекса ишчилар билан бирга ёшлар ҳам кўп эди. Ёшлар дегани бу кўпиртириб айтилгани, албатта. Асосан менга ўхшаш 14 ёшли болалар эдик. Фронт учун ишлаётганимиз билан фахрланардик. Ҳафталаб цехлардан чиқмасдик. Шу ернинг ўзида бирпас-бирпас мизғиб олардик. Тўйиб овқат емаганимиздан бошимиз айланарди. Кейин ўрганиб кетдик, нормани катталар билан баравар ортиғи билан бажарадиган бўлдик. Катталар биз болаларга ачиниб қараб: «Булар айни мактабда ўқийдиган, копток тепадиган пайт, бунинг ўрнига 50 килограмм рессорларни локомотивлардан ирғитишяпти», деб раҳмлари келарди.

Қўлларидан келганча болаларнинг юкини енгил қилишарди. Вақт ўтиши билан кўпларнинг номи хотирамдан кўтарилган, дейди Юрий Александрович. Лекин директор Фурлетовнинг фамилиясини кекса партия ходими жуда яхши эслайди. Афтидан, у ажойиб инсон, ишлаб чиқаришнинг талантли ташкилотчиси эканлигидан бўлса керак. Ўзингиз ўйлаб кўринг, ҳаммаёқ остин-устун, Украинадан келтирилган дастгоҳлар шундоққина очиқ майдонга ўрнатилган, электр энергияси кўпинча бўлмай қолади. Завод эса узлуксиз ишлайди, пландан ташқари маҳсулот беради. Директор ётоқхоналарда, баракларда бўлишга улгуради. Янги келганларга ёрдам беради. Ветеран шуни ҳам эсдан чиқармаганки, раҳбар унинг шеригига «тиқилинч» қилиб, нима учун овқатланмаслигини қистовга олиб сўрайди. Йигитчанинг озиқ-овқат карточкаси ўғирланганлигини эшитиб, ўз карточкасининг бир қисмини беради.

— Шундай нарсаларни эсдан чиқариб бўладими? — деб сўрайди мендан Ю. Врадий...

Ёки Фурлетов ҳар ҳафта Мирзачўлга платформа билан дрезина жўнатишичи? У ерда махсус бригада... тошбақа терарди. Кейин завод ошхонасида «тансиқ» шўрва тарқатиларди. Келтирилган шу масаллиғлардан оталиқдаги болалар уйига ҳам ажратиларди. Ўша вақтларда Ўрта Осиё тошбақаси кўпларни очликдан омон сақлаб қолган.

Уруш Ўзбекистонга юздан кўп завод ва фабрикаларни кўчириб келишга мажбур қилди. Булар — «Ростсельмаш» ва «Красний Аксай», Москвадаги «Электрокабель ва «Подъёмник», Ленинграддаги «Кинап», Киевдаги «Транссигнал», енгил ва озиқ-овқат саноатининг ўнлаб корхоналаридир. Уларнинг ҳаммаси тинч давр учун мисли кўрилмаган қисқа муддатларда монтаж қилиниб, ишга туширилди. Масалан, «Ростсельмаш» орадан икки ой ўтар-ўтмасданоқ фронт учун маҳсулот бера бошлади.

Тинч давр бошланганда эвакуация қилинган кишилар она юртларига қайтиб кетдилар. «Руслар ва украинлар уйларига кетаётиб, янги дўстларига бутун-бутун заводларни бериб кетдилар», деган эди республика комсомоли Марказий Комитетидаги учрашувлардан бирида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, донгдор пўлат қуювчи Саид Нуриддинов. — Улар Бекободда металлургия заводини қуришда ёрдам бердилар, ўзбеклар билан бирга Чирчиқ, Ангрен ва Олмалиқ корхоналарини кўтардилар. Россия ишчилари менга пўлат қуйишнигина ўргатиб қолганлари йўқ. Улар менга бундан ҳам катта нарсани ўргатдилар. Қалбимга ишчилар дўстлиги ва бирдамлиги туйғусини сингдирдилар.

Бугунги кунда Салор станцияси шаҳар марказида жойлашган. Уруш йилларида Тошкентдан пастроқда эди. Унинг орқали Ўзбекистонга техника ва асбоб-ускуналар ортилган ўн етти мингдан кўп вагон ўтди, деб ҳикоя қилганди узоқ вақтлар Тошкент темирйўлининг бошлиғи бўлиб ишлаган Азиз Қодиров. Тошкент учун юклар шу ерда қабул қилинарди. Ҳар куни ўнлаб эшелонларнинг юки ортиб тушириларди. Шундай ҳам бўлардики, айни бир вақтнинг ўзида «Подъемник»нинг асбоб-ускуналари, Ленинград консерваторияси ва Довженко номидаги киностудиянинг юклари тушириларди. Пресслар, рояллар ва кинокамералар бир-бири билан ёнма-ён турарди...

Эртаси куни бу нарсаларнинг ҳаммаси жойларга олиб кетиларди, заводнинг асбоб-ускуналарини Тошкент трамвай депосига жойлаштирилган, консерваторияга тикувчилар клуби берилганди. Кинематографчиларга эса ташландиқ мачит текканди. Мусиқачилар худди мастеровойларга ўхшаб, қўллари қичиб жим туришмасди. Орадан бир ҳафта ўтар-ўтмас синфларга бўлинган клубда биринчи концерт бўлди. Кейинчалик ленинградликларнинг ишлари анъанага айланиб кетди. Ана шу концертлардан бирининг қатнашчиси йиллар ўтгандан кейин бундай деб эслайди:

— Зал ёрилиб кетай, дейди. Ярадорлар, қўшни заводлардан келган болалар кўп: уларнинг ҳаммаси 14 ёшда, лекин концертга қизиқиш ҳаммада бир хил. Павел Серебряков Шостаковичнинг Еттинчи симфониясини чаладди. Бирдан чироқ ўчиб қолди. Электр станцияда узилиш юз берди, Серебряков чалишни давом эттиради, оркестр бир текис давом этаверади. Залда ҳеч ким қимир этмайди. Музиканинг даъваткор кучи, халқимизнинг букилмас руҳи мағрур янграйди.

Тельман номидаги боғда режиссёр Леонид Луков «Икки жангчи» фильмини суратга ола бошлади. Бахтиёрлар Б. Андреев ва М. Бернесни ўз кўзлари билан кўришди. Кўчаларда уларни Саша ва Аркаша деб янги ном билан атай бошлашган. «Темная ночь» деган қалбдан чиққан қўшиқ Бернес яратган оҳангда Тошкентга фильм чиққунга қадар айтиб юриладиган бўлди. Қўшиқни фақат Тошкентда эмас, Фарғона, Наманган, Урганчда ҳам куйлашган. Унинг бандларини болакай Коля Рукавишников ўзи ясаб олган дафтарга кўчирган ва дугоналари учун Анна Герман куйлаган эди. Улар бўлажак космонавт ва ҳаммага таниқли қўшиқчи эдилар.

«Ҳамма нарса фронт учун!» деган кечаларни айтмайсизми... Бу кечалардан тушган маблағ самолётлар ва танклар қуришга кетарди. Бундай кечалар Самарқандда одатда Офицерлар уйида ёки шаҳар боғининг «Яшил театри»да ўтарди. Ўқувчилар учун программа йўқ эди. Биринчи бўлиб меҳмонлар: Алексей Толстой антифашистик публицистикасини, Николай Погодин — «Кремль курантлари» деган янги пьесасидан парчалар, Анна Ахматова «Қасам»нинг қалбларга шуур бағишловчи сатрларини қўшган:

Ким азиз кишисин
йўқотса бугун —
Оғриғидан ҳам куч
топа олсин бас.
Болаларга қасам ичамиз,
қабрларга қасам ичамиз,
Ҳеч ким бизни бўйсунишга
мажбур этолмас.

Кейин шоирлар эстафетаси уй соҳибларига ўтарди. С. Айний, В. Абдуллаев, С. Назаров чиқишарди. Кечани Ғафур Ғулом: гўдаклар ёноғидан оққан кўз ёшлари учун, вайрон бўлган уйлар учун, ёнғин ва талончиликлар учун, шафқатсиз қўлларим билан қасос оламан, деган мазмундаги назм сўзлари билан якунларди.

Қасос уч йилдан кейин келади. Ҳозир эса С. Герасимов, Д. Моро, А. Татевосян ва П. Беньков Самарқанд бадиий билим юртининг иситилмаган синфларида «ТАСС ойнаси» учун расм чизишарди. Н. Вавиловнинг устози академик Дмитрий Николаевич Пренишников эса «Тимирязевка»нинг бошқа олимлари билан бирга маҳаллий колхозларнинг далаларида Украина лавлагисини етиштирарди... Улар Ғалабани яқинлаштириш учун, оч-наҳор болаларнинг ёноқларидан ҳеч қачон кўз ёшлари тўкилмаслиги учун ижод қилишар ва ишлашарди.

Хотираларимизнинг сарчашмалари узоқ уфқларга бориб тақалади ва бу сарчашма ҳеч қачон битмас-туганмасдир.

Анатолий СУХОНОС,
(«Социалистическая индустрия» газетасидан).

• Чорвачилик—зарбдор фронт

МУАММОЛАР ЕЧИМИНИ КУТАДИ

«Партия XXVI съезди» совхози Ульянов районидагина эмас, балки Қашқадарё областида сут етиштиришга ихтисослашган йирик чорвачилик хўжалиги. Совхозда 4 минг бошдан зиёд қорамол боқилмоқда. Шунинг 990 бошини соғин сигирлар ташкил этади.

Хўжаликда чорва моллар зотининг яхшиланаётганлиги, ем-хашак базаси мустаҳкамланаётганлиги туфайли сут етиштириш йилдан йилга кўпаймоқда. Масалан ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида 1737 тонна сут топширилган эди. Юбилей йилида бу кўрсаткич 1900 тоннадан оширилиб, йиллик план муддатидан илгари адо этилди.

Айни кунларда маҳсулот тайёрлаш қизғин давом эттирилмоқда. Давлатга топширилаётган сутнинг ёғлилик даражаси ҳам ёмон эмас. Махсус «МВД—20», «ФУ—40» маркали совутгич агрегатлари ёрдамида соғиб олинган сут бир хил ҳароратда сақланмоқда. Шу туфайли Қарши сут комбинатига маҳсулот фақат сифатли ҳолда топширилмоқда. Бундан хўжалик ҳам, корхона ҳам манфаатдор бўлмоқда. Корхона ҳар куни совхоздан 5,5—6 тонна юқори сифатли сут қабул қилиб олаётир.

Коллективларда ишни тўғри уюштирган, социалистик мусобақа таъсирчанлигини оширган фермалар ўтган йили дуруст муваффақиятларни қўлга киритдилар. Масалан Б. Жабборов мудирлик қилаётган 4-ферманни олайлик. Фермада мавжуд оз бош она сигирнинг ҳар биридан 2150 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олинди. Давлатга 189 тонна ўрнига 220 тоннадан зиёд сут топширилди.

Хўжаликда Н. Беккулов мудирлик қилаётган 2-ферма коллективи эса 310 бош сигирдан давлатга пландаги 569 тонна ўрнига 620 тонна сут сотди. Бу ерда Қизилчўл зотли сигирлар каби жайдари говмушлардан ҳам серқаймоқ сут соғиб олишга эришилаётир. Ҳозир топширилаётган сутнинг ёғлилик даражаси 4,2 процентни ташкил этмоқда.

Молларни тўйимли рацион асосида озиқлантириш кўп ва сифатли сут соғиб олишни таъминлаяпти. Айрим илғор сут соғувчилар ўтган йили ҳар бош сигирдан 2,5—3 минг килограммгача сут соғиб олиб, энг юқори натижага эришдилар. Жумладан, Ў. Итолмасова, З. Каримова, Д. Ражабова, Д. Очилова каби оқ чашма соҳибалари шахсий йиллик план топшириқларини ошириб бажардилар.

Хўш, ютуқларнинг сири нимада? Аввало моллар емиши етарли. Иккинчидан, сут соғувчи ва молбоқарларга яхши иш шароити яратилган. Уларнинг меҳнати моддий ва маънавий рағбатлантириб борилмоқда.

Лекин, совхознинг ҳамма фермаларида ҳам иш кўнгилдагидек, деб бўлмайди. Б. Қурбонов, У. Остонов ўртоқлар мудирлик қилаётган 1 ва 3-фермалар маҳсулот тайёрлашда совхоз кўрсаткичидан орқада. Ўтган йили мазкур коллективларда молларни парваришлаш ва уларга зооветеринария хизмати кўрсатишда жиддий нуқсонларга йўл қўйилди. Канага қарши эмланган соғин сигирлар нима учундир сутини камайтириб юборди. Бунинг сабаби ўрганилиб, сигирлар маҳсулдорлигини ошириш чораси кўрилмади.

Хўжаликда тухум ва ғалла тайёрлаш планлари ҳам муваффақиятли адо этилди. Айниқса ғалладан рекорд ҳосил етиштирилди. 726 тонна ўрнига 1034 тонна дон тайёрланди. Давлатга 360 минг дона ўрнига 383 минг дона тухум сотилди.

Аммо совхоз гўшт етиштиришда 1986 йилги эришилган маррадан анча орқада қолди. Очиғини айтганда молларни бўрдоқига боқиш, шу ҳисобдан гўшт етиштиришни кўпайтириш резервлари ишга солинмаяпти.

Озуқа тўплаш учун талай ишлар қилинди. Хашак етиштириш билан шуғулланадиган коллективлар бригада ва оилавий пудратга ўтказилди. Пудратчилар ёрдамида 13 минг тоннага яқин озуқа тўпланди. Қишловга ҳар бир қорамол бошига камида 20 центнердан озуқа бирлиги жамғариш билан киришилди. Ҳар йилгидан кўра кўпроқ силос, сенаж ва дағал хашак бостирилди. Бироқ, ҳозирча пудратнинг хўжаликка иқтисодий фойдаси сезилмаяпти. Совхоз камомаддан қутулганича йўқ.

Бунинг бир қатор сабаблари бор. Лўнда қилиб айтганда, моллар учун ўтли яйловлар етарли эмас. 1814 гектар суғориладиган майдоннинг мелиоратив ҳолатини талаб даражасида деб бўлмайди.

Халқимизда қўлдан берганга қуш тўймас, деб бекорга айтилмаган. Ҳаво очиқ кунлари моллар далага чиқариб боқилмаса, уларни емиш билан тўйдириш учун озуқани кўплаб сарфлашга тўғри келади. Бунинг устига яйратиб боқилмаган молларнинг маҳсулдорлиги камайиб кетади.

— Бизни кўпдан бери қийнаб келаётган муаммолардан яна бири, — дейди совхоз директори Н. Сариқов, — молхоналар қурилиши ва ремонт ишларининг чўзилаётганлигидир. Мавжуд 35 та молхонадан атиги 9 таси талабга жавоб беради, холос. Қолганларининг кўпчилиги жуда эски, авария ҳолатидаги бинолар. Ферма биноларини зудлик билан қайта қурмоқ ва ремонт қилмоқ керак. РАПО (раиси Қ. Ҳайдаров) қурилиш материаллари билан таъминлашда очиғи сусткашлик кўрсатмоқда. Мана шу ишларни бажариши лозим бўлган қурувчилар зиммаларига юклатилган вазифани тўла бажаришмаяпти. Қурилишлар ўлда-жўлдалигича қолмоқда.

Аввалги йили февраль ойида республика Давлат агросаноат комитети ва область агросаноат комитетидан вакиллар келишиб, янги молхона қуришга кўмаклашишга ваъда қилиб кетишган эди. Аммо шундан кейин ҳам ўзгариш бўлмади.

Совхоз дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари раҳбарлари хўжаликни камомад ботқоғидан олиб чиқиш учун елиб-югуришяпти. Лекин фермаларнинг моддий базасини мустаҳкамлашга қўллари калталик қиляпти. Район партия, совет ташкилотлари, область агросаноат комитетининг эса амалий ёрдами сезилмаётир.

Келгусида сут етиштиришни кўпайтириш мақсадида қишлоқ аҳолисидан 147 оила билан шартнома тузилди. Афсуски, буларнинг ўзи тармоқни янада юксалтириш, совхозни даромадли хўжаликка айлантириш имконини бермайди. Энг аввало, совхозда мавжуд муаммоларни ҳал этмоқ лозим.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Беруний районидаги Беруний номли совхоз марказий сут-товар фермаси чорвадорлари ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилини яхши кайфият билан бошлашди. Ўтган йили қувонарли натижалар қўлга киритилди. Давлатга 430 тоннадан кўп сут топширилди, чорвачилик маҳсулдорлиги ошди. Бунда илғор сут соғувчи Назира Кўптиловованинг муносиб ҳиссаси бор. У 22 бош сигирнинг ҳар биридан нормадан кўпроқ сут соғиб олмоқда.

Суратда: мусобақа илғори Н. Кўптиловова.

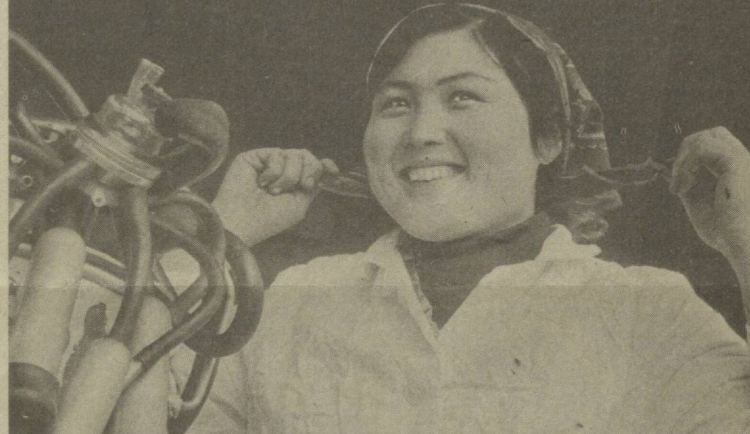

Р. ЎТАМУРОДОВ фотоси.

Дунё воқеалари

● ЛОНДОН. «Ядро урушининг олдини олиш учун курашувчи жаҳон врачлари» халқаро нуфузли ҳаракати ядро портлатишларини ялпи ва батамом тўхтатиш ҳақида битим тузилишини талаб қилувчи кампания бошламоқда. Мазкур кампания осмонда, ерда ва сув остида ядро портлатишларини тўхтатиш тўғрисидаги шартноманинг бу йил нишонланадиган 25 йиллигига бағишланади ва Японияннинг Хиросима шаҳри ваҳшийларча ядровий бомбардимон қилинган кун — 6 августгача давом этади. Мазкур ҳаракат ижроия комитетининг бу ерда тугаган мажлисида шу ҳақда қарор қабул қилинди.

● НЬЮ-ЙОРК. БМТ ҳузуридаги араб мамлакатлари уюшмасининг доимий кузатувчиси Кловис Мақсуд Исроил фаластинликларни ҳайдаб чиқараётганлигини халқаро ҳуқуқ нормаларини қўпол равишда яна бир бор бузишдир, деб таърифлади. У БМТ Хавфсизлик Кенгашини ҳаддидан ошган босқинчиларга қарши самарали чоралар қўлланишга ва уларни халқаро ҳамжамият хоҳиш-иродасига бўйсундиришга даъват этди.

БМТ қароргоҳида тарқатилган баёнотда у Исроилнинг «хавфли сиёсати»ни АҚШ ҳар қандай баҳона билан ҳимоя қилаётганига йўл қўйиб бўлмаслигига алоҳида эътиборни қаратди.

● ДЕҲЛИ. СССРнинг инсониятни термоядро ҳалокати хавфидан халос этишга қаратилган тинчликсевар ташқи сиёсати қуролсизланиш жараёнининг бошланишига олиб келди. Бироқ ядро қуролидан ҳоли ва зўравонликсиз дунёни барпо этиш учун ҳали катта йўлни босиб ўтиш керак. Тинчлик проблемаларига бағишланиб бу ерда ўтказилган семинарда иштирок этган Ҳиндистон пойтахти жамоатчилигининг атоқли намояндалари ҳамда олимлари шу ҳақда гапирдилар.

(ТАСС).

АҚШ контрасларга ёрдам бермоқда

АҚШ маблағ билан таъминлаётган Никарагуага қарши урушда ҳозирнинг ўзидаёқ никарагуаликлардан 25527 киши ҳалок бўлди. Улар асосан тинч аҳоли, аёллар ва болалардир. 3,5 миллион аҳоли яшайдиган кичкина мамлакат учун бу жуда катта рақамдир. Экономикага 3,5 миллиард доллар ҳисобида зарар етказилди. Никарагуа президенти Даниэл Ортега «Нью-Йорк таймс» газетасида шулар ҳақида ёзди. Никарагуа раҳбари контрасларга Америка ёрдамининг давом эттирилиши фақат урушнинг чўзилиб кетишига, ўлимлар ва вайронагарчиликларнинг кўпайишига олиб келади, деб таъкидлайди.

Контрас бошлаган уруш давом этаётган ҳамда мамлакатимизга Гренадада бўлганига ўхшаш интервенция хавф солаётган экан, деб ёзади Д. Ортега, Никарагуа кучли ва яхши қуролланган армияга эга бўлиши зарур. Агар АҚШ хавфсизлигимизга тегишли кафолат берса, биз армиямиз ва қуролларимиз сонини қисқартиришга, чет эллик ҳарбий маслаҳатчилар хизматидан воз кечишга тайёрмиз. Бироқ Рейган маъмурияти Никарагуа ҳукумати олға сурган жуда кўп тинчлик ташаббусларини мутлақо назар-писанд қилмаётганлигини бир неча бор намойиш этди.

(ТАСС).

Марказий Америка:

УМИД ВА ТАШВИШ

Марказий Америка ҳозирги кунларда мустамлакачилик қолдиқларидан, халқаро монополиялар зулмидан қутулиш, ўз тақдирини мустақил ҳал этиш ҳуқуқи учун кураш авж олаётган регионлардан биридир. Салкам ярим аср Никарагуа халқини қон-қақшатиб келган қонхўр Сомоса режими улоқтириб ташланди, Сандиночилар революцияси ривожланмоқда ва мустаҳкамланмоқда. Сальвадорда эса ватанпарварларнинг мустабид режимга қарши кураши кун сайин кучаяётир.

Иккинчи томондан эса Вашингтоннинг Марказий Америка мамлакатлари ички ишларига қўпол равишда аралашуви, тажовузкорлик муддаолари кўзга яққол ташланмоқда. Рейган маъмурияти ҳокимият тепасига келиши биланоқ бу регионни «АҚШнинг ҳаётий муҳим манфаатлари зонаси» деб эълон қилди. Кўп йиллардан буён регионда беқарорлик ва кескинлик ҳукм сурмоқда. Бунга барҳам бериш мақсадида ўтган йилнинг августида Гватемала пойтахтида Лотин Америкасидаги беш мамлакат — Коста-Рика, Никарагуа, Сальвадор, Гватемала ва Гондурас президентлари учрашишди. Улар мавжуд ихтилофларга қарамай, умумий тил топишга, қийнаб келаётган масалаларни ўзаро ҳал этишга қўл уришди. Шуни айтиш керакки, бу холис ният ўз самарасини берди. «Марказий Америкада мустаҳкам ва узоқ муддатга тинчлик ўрнатиш йўли» тўғрисидаги аҳдномага эришилди. Натижада хунрезлик тўхтатилишига, қўшни давлатлар ўртасидаги муносабатларда кескинликни бартараф этишга ва проблемани тинч воситалар билан ҳал этишга регион халқларида умид пайдо бўлди. Ер юзидаги холис ниятли барча кишилар Гватемалада эришилган аҳдномани қўллаб-қувватладилар. Халқаро ҳамжамият Бош Ассамблеяси эса мазкур ҳужжатни маъқулловчи махсус резолюцияни қабул қилди.

Гватемала аҳдномаси регионидаги низоли масалалар ва вазиятни сиёсий йўл билан бартараф этишнинг реал йўлини очиб берди. Марказий Америкада кескинликни тинч йўл билан бартараф этиш жараёни ана шу аҳдномага мувофиқ ривожланмоқда. Бироқ бу ерда кескинлик ўчоғини сақлаб қолишга уринаётган кучларнинг қўпорувчилик фаолияти ҳам кучайиб бормоқда. Вашингтон бу борада айниқса жонини жабборга беряпти. Аввалдагидек Никарагуага қарши ҳуружлар давом эттирилмоқда. Шу ўринда айтиш керакки, Никарагуа ҳукумати Гватемала аҳдномасини рўёбга чиқариш учун барча зарур тадбирларни кўряпти. Жумладан, мамлакатда тузилган миллий яраш бўйича комиссия фаоллик кўрсатмоқда. Миллий яраш доирасида Сандиночилар раҳбарияти ва оппозициядаги партиялар ўртасида сиёсий мулоқот олиб боряпти. Кўриниб турибдики, Никарагуа ҳукумати Гватемала аҳдномасига қатъий риоя этган ҳолда ўз зиммасига олган мажбуриятларини изчил бажармоқда.

Лекин Вашингтон Сандиночиларнинг холис ниятига қарши тиш-тирноғи билан қарши чиқмоқда. У Никарагуанинг ички ишларига қўпол равишда аралашишга зўр бериб, аксилинқилобчиларга ҳарбий ёрдамни кўпайтирмоқда. «Нью-Йорк Таймс» газетаси ошкора ёзганидек, АҚШ маъмурияти «регионидаги вазиятни тинч бартараф этиш жараёнини барбод этишни очиқдан-очиқ ўзига мақсад қилиб қўймоқда». Вашингтоннинг бундай позицияси халқаро ҳамжамиятга очиқдан-очиқ дағдағадир. Табиийки, унинг империалистик муддаоси ҳамма жойда, шунингдек, Қўшма Штатларнинг ўзида ҳам қаҳр-ғазаб билан қораланмоқда. Бундай шароитларда Вашингтон оғизда ўзини Гватемала аҳдномаси тарафдори қилиб кўрсатиб, амалда эса қора ниятини рўёбга чиқариш йўлида ҳаракат қиляпти. Лекин империализмнинг ёвуз кирдикорлари қаршисида никарагуаликлар ҳам, Лотин Америкасининг бошқа ватанпарварлари ҳам ҳушёр туришибди.

А. РУЗИЕВ.

ХУШХАБАРЛАР

Янги «Электрон» кооперативи наманганликларга оилавий тантана тўғрисидаги хотирани видеопленкада ёки товуш ёзувида қолдиришда ёрдам беради. Юқори малакали уч нафар мутахассис телевизион ва радиоаппаратларни, видеомагнитофонларни ремонт қилишга буюртмаларни ҳам қабул қилади. Янги йилдан бошлаб очилган бошқа бир кооператив «Зодчий» («Меъмор») деб аталади. Унинг аъзолари — архитекторлар, лойиҳачилар, безакчи-рассомлар ташкилотлар ҳамда гражданларнинг буюртмаларига биноан биноларнинг лойиҳаларини тайёрлаб, пештоқларни ва хоналарнинг ичини бадиий безаб берадилар. Шу ернинг ўзида якка тартибдаги қурилиш масалалари хусусида маслаҳат олиш мумкин.

* * *

Пардозловчиларнинг етишмаслиги Жиззахдаги қурилишларнинг энг ўткир муаммосидир. Область «Совхозводстрой»и 5-механизациялаштирилган колоннасида бу муаммо ҳал қилинди. Бу ерда қишлоқ мактабларини битириб чиққан маҳаллий қизлардан иборат сувоқчи-бўёқчилар бригадаси тузилди. Қизларнинг кўпчилиги янги касбни аниқ тасаввур эта олмас, норманинг тўртдан бирини аранг уддаларди. Лекин уларга тажрибали сувоқчи-бўёқчи Р. Шомуродовани мураббия этиб тайинлангандан кейин қизлар унинг раҳбарлигида кунлик топшириқларини дадил уддалашни ўрганиб олдилар, пардозлаш сифати ҳам тегишли даражага кўтарилди.

(ЎзТАГ).

Шу кунларда мамлакатимизда, жумладан, республикамизда Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз флоти ташкил топган куннинг 70 йиллигига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Совет Қуролли Кучлари ўтган давр мобайнида социалистик Ватанга чексиз садоқат, унинг хавфсизлигини ҳамда СССР иттифоқчилари ва дўстларининг хавфсизлигини пишиқ-пухта таъминлашга доимий тайёр туриш намунасини кўрсатиб келди. Шонли сана арафасида меҳнат коллективларида, ўқув юртларида, ҳарбий қисмларда уруш ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлар бўлиб ўтмоқда. Улар ёшларни совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати анъаналари руҳида тарбиялашда муҳим омил бўлмоқда.

Суратда: Тошкент областининг уруш ва меҳнат ветеранларидан (чапдан) Тожибой Дўстов, Бурхон Сирожиддинов, Расулмат Нуруллаев, Ўтбосар Облоёров, ўтмиш воқеаларини эслашмоқда.

А. Зуфаров фотоси.

• *Хотира*

ЮРТДОШЛАР МИННАТДОРЧИЛИГИ

Пахтаобод районидаги Ёқубов номли колхозда Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган 23 нафар ҳамқишлоқ шарафига ёдгорлик ўрнатилди. Бу ёдгорлик хўжалик меҳнатчилари ўз ихтиёрлари билан тўплаган маблағ ҳисобига бунёд этилди. Колхоз марказий қўрғони Чўнгқирғиз маҳалла комитетида янги урф-одатлар ва маросимларни ҳаётга татбиқ этиш кенгаши аъзолари хотира фондини ташкил этиш ташаббуси билан чиқдилар. Бу таклиф маҳаллада бўлиб ўтган йиғинда аҳоли томонидан қўллаб-қувватланди.

Маҳаллий мактабнинг «қизил изтопарлари» жангчилар ҳақидаги барча маълумотларни аниқлаб, ҳалок бўлганлар рўйхатини тузишди. Ана шу рўйхат асосида бу ерга ўрнатилган ёдгорлик тахталарига уларнинг номлари ўйиб ёзилди. Энди қишлоқда қурилган ёдгорлик олдида ўқувчилар пионерликка қабул қилинмоқда, уруш ва меҳнат ветеранларининг ёшлар билан учрашувлари ўтказилмоқда.

Чўнгқирғиз маҳалла аҳолиси ташаббусини қўллаган райондаги бошқа аҳоли пунктларида ҳам шундай хотира фондлари ташкил этила бошлади. Фондга берилган маблағлар ҳисобига Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун курашганларга, Ватан ҳимоячиларига ҳайкаллар қўйилмоқда, ободончилик ишлари олиб борилмоқда.

Андижон области.

(ЎзТАГ мухбири).

• *Янги шеърлар*

Асқад МУХТОР,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси

Ер

Иккиланар
сарҳад яқинлашган сари
Ҳаёт дарахтидан қушлар учмоқда.
Болаларин ўйлаб тилкаланар бағри,
Хоҳ дўзахдан улар, хоҳ ужмоҳда.
Учган ё қушлармас; фаришталарми,
Тарк этар асрнинг остонасини.
Мурувват кутма деб, узиб ришталарин,
Зурриёт фатх этар ўз онасини.
Гул, севги, гўзаллик... наҳотки жами

Энди қоғоздандир! О бу нимаси,
Жаҳонда энг сўнгги мудҳиш фожиани
Аташар «Юлдузлар муҳорибаси».
Гоҳо изғиргандай Ернинг қалбида
Абадий қиш замҳарирлари.
У қадамин тияр сарҳад олдида
Юрайми, юрмайми, деган сингари.
Яна хаёлланиб боқади лекин
Асрлар туманида қолган изига.
Ҳомилали қорнига қўлин қўяр секин,
Қуёш табассуми ёйилар юзига...

Қалб саси

Ўтир, тин, дедим, бир зум.
Ғойибдан келди овоз:
«Топмаган излаши лозим,
Топган тинади холос»
Асфальтга тушиб, юрдим.
Йўл деди: «чопганларни,
Излаганин кўп кўрдим,
Кўрмадим топганларни».
Тош йўлга тушиб юрдим.
Сас келди узуқ-юлуқ:
«Излаганин кўп кўрдим...
Топганлар... ёдимда йўқ».

Сўқма йўлга тез юрдим.
Овоз келди ундан ҳам:
«Излаганин кўп кўрдим,
Топганларни — камдан-кам».
Йўлсиз юрдим мен бу гал,
Ки зот қадам қўйган-мас.
Ўйдим-чуқур, тош, чангал...
Келмади бегона сас.
Шўр қалқди, оёқ заҳа.
Тонгларимга кечикдим.
Недир: гурс-гурс! Илк даъфа
Мен қалбимни эшитдим.

Бугунги кун

Ибройим ЮСУПОВ,
Қорақалпоғистон халқ шоири

Парча булут дарёнинг у ёғида
Чанқаган подадай сувга қўйди бош.
Нурли вақтни санчиб чамбарагида,
Ўтов тикаяпти оташин қуёш.
Шундай ўтар шаксиз вақтдан бир кун.
Яна япроқ тўкар кузги чинорлар.
Яна қайта қушлар сакрашиб дуркун
Болалари билан қучар иқболлар.
Умримнинг бир парча жонли бўлаги,
Сенга қутлуғим бор мурувватли кун!
Меҳнатим, лаззатим, ишқим, тилагим,
Ташвишларим кетди бўйнингда бугун.
Бугун чала қолган дунёнинг мулкин
Эрта тўплайман деб яшайди инсон.
Елиб ўтиб кетар умрдан бир кун,
Дадил қадам ташлар келажак учун.
Нурингдан очилди гул-ғунча, кўсак,
Шамол бўлиб эсдинг, сув бўлиб оқдинг.
Асалари бўлиб ғиз-ғизлар ҳар чоқ
Инсонга бол сенинг берганинг-нақдинг.
Раҳмат сенга, оппоқ ёрқин тонг бердинг,
Қушлар чулдирашин, япроқ шивирин.
Ризқимнинг боғидан мевалар тердим,
Дил яйратар, бири-биридан ширин.
Нақшин олмани бир болага бердим,
Болалар қувонсин дейман дунёда.
Ажиб гўзал, сахий нурингни кўрдим,
Бола қўлидаги қизил олмада.
Эгилган шохларга айри қададим,
Пешона теримни боғимга тўкдим.
Ер-сувим, қуёшим, озод меҳнатим,
Шан сенга, қутлуғ кун-қудратли вақтим!
Кетдим хизматимга йўлма-йўл яйраб,
Сени кутаётган қадрдон ишим,
Оламда мисли зич шарбатдан жамлаб
Инсоний мазмунга тўлдирмоқ учун...

Қамбар ЎТАЕВ таржимаси.

Жиянбой ИЗБОСКАНОВ

Поёнсиз далалар

Ватан
Сени ўзга било билмадим
Уй тўла фарзандим,
Севгили ёрдин...
Поёнсиз — кўз етмас далаларингда
Еллар чопса жавсан ҳидини туйдим.

Кўксимдек бу тоғларнинг — ҳоким!
Ишқим тушган яшил ўрмонларингга,
Ўзинг мададкорсан армонларимга
Менинг қувончим сен — сен менинг
дардим!

На фақат биёбон, кўчма қумлардан,
Тошқин дарёлардан иборат ўзинг.
Шунчалар иссиқми Ватан юлдузинг?
Денгиз шовқинларин эриб тингларман.

Кимлар у туғилган ерин соғинмас?
Бу гапда кўп маъно бор экан уқсам!
Кечиргил азизим, баъзида нуқсон
Мендан топилару сендан топилмас!..

Фарид УСМОН таржимаси.

НАЖИБ КУНЛАР КЕЛДИ

Фараҳлар сиғмайди бугун дилларга,
Нажиб кунлар келди бирам дилрабо
Қўшиқлар жаранглар нуқул тилларда,
Юртимизда гўё бошлангандай тўй.
Бугун дилда бори кўчгандир тилга,
Синиқ чеҳра, сўник кўзларда қувонч.
Орзулар ҳар кимни бошлайди йўлга,
Бўғизларда қотган сўзларда қувонч.
Ҳалол меҳнат топган қадрини, лекин
Айрим юракларнинг кўриниши ланж.
Порахўрлар нонни еёлмас текин,
Улар бағрини қаттиқ эзаётир ранж.
Покдомонлик элда, мусаффо ҳаво,
Чиркин ниятларнинг кесилиб пайи.
Нажиб кунлар келди бирам дилрабо
Тинмай хониш қилар кўнгиллар найи.

ВАТАН

Ватан сўзи ҳар дардга даво,
Ватан замин, Ватандир қуёш.
Ватан само, Ватандир ҳаво,
Ватан дилга энг яқин сирдош.
Панд бермасин унга ҳеч ағёр,
Бағри унинг доим бут бўлсин.
Сарҳадлари бўлиб бехатар,
Сийнасида доим сут бўлсин.

* * *

Ҳақиқат йўлини тутгил, жон дўстим,
Дунёни нурафшон гулларга тўлдир.
Ҳақиқат иблис-чун санчилган найза
Виждонли кишига бир қучоқ гулдир.

Хуррам РАЙИМОВ.

• *Меҳнат тарбияси*

ОЛДИНГИ САФДА

Шу йил қишининг қаҳратон кунларидан бирида заводда фавқулодда ҳодиса рўй берди. Бўяш-пайвандлаш цехининг М. Ҳошимов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзоси, электр пайвандчи А. Умаров маст ҳолда енгил машинани бошқариб кетаётганида автоинспекция ходимлари томонидан ушланган. Ваҳолонки, бригада коллективи ВЛКСМ XX съезди очиладиган кунгача ярим йиллик планни бажариш ташаббуси билан чиққан ва шу мақсадда астойдил меҳнат қилаётган эди. Шошилинч чақирилган комсомол йиғилишида А. Умаров бошини эгиб турарди. Бригада аъзоларининг ортиқча ҳиссиётга берилмасдан, бақириқ-чақириқсиз содир бўлган ҳодисани ҳушёрлик билан таҳлил қилишлари мени ҳайрон қолдирди. А. Умаров бригаданинг энг яхши ишчиларидан, ўтган йили заводда ўтказилган «Ўз касбининг устаси» конкурсида мукофотли ўрин олган эди.

Лекин шунга қарамай, йиғилишда Умаровга қаттиқ жазо берилди. Агар иккинчи марта шундай ҳодиса такрорланса, бу бригадада унга ўрни қолмаслиги очиқ айтилди. Комсомоллар йўл қўйилган хатони фақат зарбдор меҳнат билан ювиш мумкинлигини айтдилар. Ўша кундан бошлаб бригаданинг кўрсаткичлари яна ҳам ортди. А. Умаров зарбдорлар сафида ғайрат билан ишлади. ВЛКСМ XX съезди очилган кунда бригада ўз ваъдасининг уддасидан чиқди. Олти ойлик план бажарилди.

Илгарилари шундай ҳодиса рўй берса, комсомоллар эринчоқлик билан тўпланишар, айбдорни танқид қилиб ҳам ўтиришмас эди. Энг муҳими, бундай воқеалар мутлақо ишлаб чиқаришга боғлаб муҳокама қилинмасди. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан сўнг комсомол ташкилотларида ҳам жиддий жонланиш сезиляпти. Завод комсомол ташкилоти фаолиятидаги расмиятчилик, қоғозбозлик, қироатхонлик ўрнини ҳақиқий, жонли иш, дадиллик эгаллаяпти. Очиқ айтиш керак илгарилари комсомол комитети кўпроқ спорт мусобақалари уюштириш, турли кечалар, учрашувлар ташкил қилиш, шунга ўхшаш, асосан кўнгил очар тадбирлар ўтказиш билан банд бўларди. Қуйи комсомол ташкилотлари раҳбарлари иши эса аъзолик бадаллари йиғиш билангина чекланарди. Завод комсомол комитети мажлисларида 5 та цех комсомол ташкилоти йиғилишларида ишлаб чиқариш масалалари деярли муҳокама қилинмасди. Ваҳолонки, завод ишчи-хизматчиларининг деярли учдан бир қисмини ёшлар ташкил этади. Уларнинг ташаббускорлигисиз, актив фаолиятисиз корхонада қайта қуришни амалга ошириш ҳақида сўз юритиш қийин.

Штамплаш цехи ишчиси, комсомол аъзоси Б. Маҳкамов брак маҳсулот тайёрлаётганлиги аниқланди. Корхона маъмурияти ва партия комитети Маҳкамов масаласини комсомол комитети йиғилишида кўриб чиқиш ҳақидаги таклифни маъқуллади. Комсомоллар йиғилишида сифатсиз ишлашнинг бошқа мисоллари ҳам келтирилди, бу соҳадаги нуқсон ва камчиликлар рўй-рост очиб ташланди. Мана шу ҳодисадан сўнг корхона комсомол ташкилотларининг умумий йиғилишларидан бири маҳсулот сифатини яхшилаш масаласини муҳокама қилди. Мавжуд 5 та комсомол-ёшлар бригадаси фақат юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилди. Интизомсиз, ялқов, масъулиятсиз шахсларга нисбатан қатъий чоралар кўрилди. Ҳозирги кунда заводда ишлаб чиқарилаётган товар маҳсулотининг деярли 90 проценти олий сифат категориясига мансуб. Бунда маҳсулот сифатини юксалтириш учун қизғин курашаётган комсомолларнинг ҳиссаси катта.

Завод маҳсулотлари дунёнинг 32 мамлакатига экспорт қилинади. Яқинда 1-цехнинг экспорт участкаси комсомоллари Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига маҳсулотнинг ҳаммасини олий сифат белгиси билан ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. Шаҳар комсомол комитети участка ёш ишчиларининг ташаббусини қўллаб қувватлади. Уларнинг издошлари заводда ҳам, шаҳарнинг бошқа корхоналарида ҳам кун сайин кўпаймоқда.

М. Федотов, В. Тожибоев, Х. Мамажонов, И. Норматов сингари комсомоллар смена топшириқларини 15, 20 процент ортиғи билан бажариб, ибрат кўрсатяптилар. 1986 йил якунларига кўра корхона комсомол ташкилоти КПСС XXVII съезди қарорларини амалга ошириш бўйича шаҳар комсомол ташкилотлариаро мусобақада ғолиб чиққан эди.

Корхона партия ташкилоти комсомоллар фаолиятини мунтазам кузатиб боради. Ундаги ўзгариш, ўсиш билан қизиқади, ўз муносабатини билдиради. Йиғилишларда ташкилот фаолиятининг у ёки бу жиҳатига оид масалалар муҳокама қилиб борилади. Яқинда комсомоллар бир таклиф билан киришди. Комсомол-ёшлар бригадалари аъзоларига алоҳида коржомалар тикилса, токи цехга кирган одам дарров комсомоллар бригадаси қаерда ишлаётганлигини кўриб олсин! Иш участкасининг озодалиги, иш сифатининг яхшиланишида ҳам бу тадбирнинг муҳим роль ўйнаши табиий, дейишди улар. Партия комитети бу таклифни қувватлади.

Завод комсомоллари янгидан-янги ташаббуслар билан чиқмоқдалар. Ишдан бўш вақтларида ҳашар усули билан спорт майдончаси қурдилар, дам олиш зонасини ободонлаштирдилар. «Комсомол прожектори» штаби, деворий газеталар ишини янада жонлантириб юбордилар.

Комсомол-ёшларимиз ижтимоий турмушнинг турли соҳаларида фаол қатнашаётганликлари, олдинги сафида бораётганликлари бизни қувонтиради.

А. АҲМЕДОВ.
Қўқондаги «Электромаш» заводи партия комитетининг секретари.

• *Спорт*

ЕВРОПА ЧЕМПИОНЛАРИ БЎЛИШДИ

Прагада муз устида фигурали учиш бўйича мусобақалар давом этаётир. Қитъа чемпионлари номини олиш учун даъвогарлар сафида Совет Иттифоқи спортчилари алоҳида маҳорат кўрсатишаётир.

Москваликлар Е. Гордеева ва С. Гриньков жуфт ҳолда мусобақаларнинг ғолиби бўлишди. Уларга Европа чемпиони унвони берилиб, олтин медаллар топширилди. Иккинчи ўрин ҳам бизнинг спортчиларимизга насиб этди. Ленинградлик Л. Селезнева ва О. Макаров кумуш медаль эгаси бўлдилар.

Аёллар ўртасидаги мусобақа ҳам қизғин тус олмоқда. Улар мажбурий ва қисқа программани ижро этишди. Совет спортчиси К. Иванова биринчи ўринда бораётир.

Муз устида рақс тушиш жуфтликларида мажбурий рақс ижро этилди. Ишқибозлар совет спортчиларнинг чиқишларини зўр эътибор билан кузатдилар. Бестемьянова ва Букин маҳорат кўрсатиб олдинга ўтиб олдилар.

Эркаклар ўртасидаги мусобақада москвалик А. Фадеев пешқадам бўлиб турибди. Унинг командадоши В. Котин иккинчи ўринда, одессалик спортчи В. Петренко эса бешинчи поғонани эгаллаб турибди.

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

Енгил атлетика бўйича Термиз шаҳрида Ўзбекистон қишки чемпионати мусобақалари ўтказилди. Унда йилнинг дастлабки ғолиблари аниқланди.

Мусобақалар икки группада бўлиб ўтди. 19449 очко тўплаган Тошкент шаҳри командаси биринчи группа ғолиби бўлди. Иккинчи ўринни Тошкент, учинчи ўринни Андижон областлари спортчилари эгаллашди. Сурхондарёликлар эса барчадан кўп — 2958 очко тўплаб, иккинчи группанинг ғолиби бўлишди.

Мусобақалар давомида кўрсатилган натижалар йилнинг илк босқичи учун қувонарлидир. Ғолиблар орасида тошкентлик спорт мастерлари — Ҳадича Кабанова (5 кураш бўйича), Рустам Камаев (60 метрга югуриш бўйича), наманганлик Галина Сухачева (200 метрга югуриш бўйича) бор. Термизлик биринчи разрядли Константин Якунин уч ҳатлаб сакраш мусобақасида биринчи ўринни олди. Баландликка сакраш бўйича сурхондарёлик Александр Лисицкий мастерликка номзод нормативини бажарди. У 210 сантиметр баландликдан сакради. 15 йилдан кўпроқ вақтдан бери эгаллаб турилган область рекордини янгилашга эришди.

«ПОРТО» ҒАЛАБАСИ

Португалиянинг «Порто» командаси аъзолари Европа қитъасининг энг кучли командаси номини олишди. Улар икки учрашувда Голландиянинг «Аякс» футболчиларини бир хил ҳисоб — 1:0 ҳисобида енгишди.

Редактор ўринбосари
Т. НАЖМИДДИНОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИГА КИРУВЧИ АБИТУРИЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўрта ҳунар-техника билим юртлари ва ўрта махсус ўқув юртларини битириб, олган ихтисосга кўра тақсимот бўйича ишлаётган шахслар учун суҳбат ўтказилади ва суҳбат натижасида ўтганлар кириш имтиҳонларидан озод қилиниб, биринчи курсга қабул қилинадилар. Шу суҳбатдан ўтаётган кишилар тақсимот гувоҳномасининг копиясини тақдим қиладилар. Улар танлаган ихтисослари бўйича белгиланган муддатни ўтаган ва касб бўйича ишлаётган бўлишлари керак.

Суҳбат учун аризалар 25 январгача қабул қилинади. Сиртқи ўқишга кириш учун ҳужжатлар 1988 йил 1 февралгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 1988 йил 25 февралдан бошланади.

Суҳбатдан ўта олмаган кишилар умумий асосларда кириш имтиҳонлари топширишлари мумкин.

Адрес: 700000. Тошкент шаҳри, Қори Ниёзов кўчаси, 39-уй (метронинг «Ҳамид Олимжон» станцияси; 3, 23, 29, 22-трамвайларнинг «15-шифохона» бекати).

САМАРҚАНД ШАҲРИДА ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ ЗАЛИ БИНОСИДА
(Гагарин кўчаси, 85-«а» уй).
1988 йил 7-9 февраль кунлари
ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИНИНГ ОРТИҚЧА ҚИСМИНИ УЛГУРЖИ СОТИШ БЎЙИЧА

РЕСПУБЛИКАЛАРАРО ЯРМАРКА ЎТКАЗИЛАДИ

Ярмаркада қатнашиш учун барча иттифоқдош республикаларнинг давлат савдоси ва матлубот кооперацияси чакана ва улгуржи савдо ташкилотларининг, шунингдек ортиқча моллари бўлган корхоналарнинг вакиллари таклиф этиладилар.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги
Ўзбекбирлашув.
Узпосредторг.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
М. Қориёқубов номидаги Ўзбек давлат концерт-филармония бирлашмаси
«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
(В. И. Ленин номидаги майдон)
19 январь соат 19.30 да
ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Дирижёр — Зоҳид ҲАҚНАЗАРОВ,
СОЛИСТЛАР: Халқаро конкурсларнинг лауреати Станислав ИГОЛИНСКИЙ ПАВЕЛ БОРИСОВ
Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ КОНЦЕРТ-ФИЛАРМОНИЯ БИРЛАШМАСИ
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА.
23, 24 январь, соат 19.30 да
ЎЗБЕКИСТОН ССР ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОЭШИТТИРИШ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ ИЖОДИЙ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ВА СОЛИСТЛАРИНИНГ
КОНЦЕРТИНИ
УЮШТИРАДИ
ПРОГРАММАДА ИШТИРОК ЭТАДИЛАР:
Ўзбекистон ССР халқ артисти ҚИЗЛАРХОН ДЎСТМУҲАМЕДОВА;
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ИСРОИЛЖОН ВА ИСМОИЛЖОН ВАҲОБОВЛАР, АБДУҲОШИМ ИСМОИЛОВ, ЭРГАШ КАРИМОВ ВА РОЗА КАРИМОВА;
республика мақом ижрочилари конкурсининг лауреати ҲУРРИЯТ ИСРОИЛОВА, ҲАСАН РАЖАБИЙ;
МАҚОМЧИЛАР АНСАМБЛИ (бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **АБДУҲОШИМ ИСМОИЛОВ**);
ДУТОРЧИЛАР АНСАМБЛИ (бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССР халқ артисти **ҒАНИЖОН ТОШМАТОВ**);
«ТАБАССУМ» РАДИОЖУРНАЛИ ҚАТНАШЧИЛАРИ ВА БОШҚАЛАР.
Билетлар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассаларида соат 14 дан бошлаб сотилади.

Бутуниттифоқ медицина ва микробиология саноати химия-технология илмий-тадқиқот институтининг
ТЕРМОДИНАМИКА ВА ТЕРМОХИМИЯ ТАДҚИҚОТЛАРИ ЛАБОРАТОРИЯСИ
ШАРТНОМАЛАР АСОСИДА
органик бирикмаларнинг физик-химиявий хоссалари (иссиқлик сиғими, иссиқлик ўтказувчанлиги, ҳарорат ўтказувчанлиги, буғ босими, сиртқи тортишиш, ёниш иссиқлиги, аралашиш иссиқлиги, зичлиги, боғлиқлиги ва ҳоказолар)ни
КОМПЛЕКС ЎРГАНАДИ
Физик-химиявий тадқиқотларга қўшимча равишда ёнғин-портлаш ҳолатларини келтириб чиқарувчи баъзи бир хоссалар ҳам ўрганиб чиқилиши мумкин.
Институт адреси: 700143, Тошкент шаҳри, ГСП, Академиклар шаҳарчаси, Хўжаев кўчаси, 40-уй.

Бутуниттифоқ енгил саноат раҳбар ходимлари ва мутахассислари малакасини ошириш институтининг
ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ
кафедралар бўйича вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
мудир: тўқимачилик ва енгил саноат технологияси ва асбоб-ускуналар;
катта ўқитувчи: янги техника ва енгил саноат технологияси.
Конкурс муддати — 20 январгача.
Ҳужжатлар қуйидаги адресга жўнатилсин: 700070, Тошкент шаҳри, Баранов кўчаси, 40-уй. Телефонлар: 56-03-16, 56-12-30.

450 - ХЎЖАЛИКЛАРАРО КЎЧМА МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН КОЛОННАГА
теплица комбинатлари қурилишида ишлаш учун ишлаб чиқариш бўлими бошлиғи, ишлаб чиқариш бўлими бошлиғининг ўринбосари, автобус ҳайдовчилар
КЕРАК
Бизнинг адрес: Қўйлиқ посёлкаси, Транспортная кўчаси (метронинг «В. И. Ленин номли майдон» станциясидан 155-маршрут таксиси, Қўйлиқдан 177-автобус билан «Поликлиника» бекатигача борилади).

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ўзбекистон ахборот агентлиги (ЎзТАГ) коллективи фотоахборотлар бош редакциясининг фотомухбири Б. М. Юсуповга отаси
Мерхай Манахимович ЮСУПОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ядро физикаси институти коллективи илмий ходим Ғ. А. Қулабдуллаевга отаси
Асад ҚУЛАБДУЛЛАЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент халқ хўжалиги институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари Халқ хўжалигини планлаштириш кафедрасининг доценти Қ. Исоқовга акаси
Совет ИСОҚОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Узбекгеология» геология-ишлаб чиқариш бирлашмасининг нефть ва газ конлари геологияси ва уни қидириш институти коллективи катта илмий ходим Г. Йўлдошев ва кичик илмий ходим С. Салимовга отаси
Йўлдош САЛИМОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МТ-I. 7.00 — 120 минут. 9.05 — «Воз салқин» халқ ашула ва рақс ансамблининг чиқиши. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — Нега ва нима учун? 10.10 — Советлар мамлакати. 10.55 — Ҳужжатли фильм. 11.25 Портрет вариациялари билан. 12.05 —Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 12.35 — Социализм мамлакатларида 13.05 — Камалак. 13.30 — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз флотининг 70 йиллигига. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.20 — Ҳайвонот оламида. 16.20 — Фигурали учиш. Европа чемпионати. Эркин рақс. 17.20 —Ярашувнинг машаққатли йўлларидан. 18.20 — Ҳужжатли фильм. 19.10 —Янги йил байрам томошалари. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Янги йил байрам томошаларининг давоми. 23.45 —Янгиликлар. 23.50 — Фигурали учиш. Европа чемпионати. Эркаклар.

МТ-II. 8.30— Гимнастика. 8.45 — Истиқбол телешарҳи. 9.30 — А. С. Пушкин. «Пиковая дама». 11.05 — Здоровье. 11.50 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — Қайта қуриш ва ҳуқуқ. 12.25 — Тарих саҳифалари. 13.10 — Йил фасллари. 14.10 — Совет поэзияси. 14.40 —Ажойиб кишилар ҳаёти. 15.30 Москванинг мусиқавий хонадонлари. 16.45 — «Беш кеча». Бадиий фильм. 18.25 —Шанба —ота-оналар куни. 19.55 — Илмий фантастика ва инсониятнинг келажаги. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар!

• *Тингланг, томоша қилинг*

16 ЯНВАРЬ, ШАНБА

20.45 —«Изожат беринг». Автоподларнинг ўзаро муносабатлари ҳақида. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 00.40 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 6.55 — Ассалому алайкум. Информацион —дам олиш программаси. 8.30 — Кўкдаги қўшиқлар. 9.45 Нафосат. 10.45 — «Адабиёт дарслари». Спектакль. 13.25 — Интенсивлаш— беш йиллик шиори. 13.55 — Спорт программаси. 15.10 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 18.05 — Болалар учун фильм. 18.40 — Пионерлар мамлакатида. 19.30 —Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 —Ахборот. 20.50 — Мусиқамиз хазинасидан. 21.30 — Время. 22.05 —Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Аёллар». Бадиий фильм.

ЎзТВ-II. Душанба: 18.05 — Гулла-яшна, жонажон ўлкам. 18.45 — Шеърият дақиқалари. 19.00 — Новости. 19.20 — Жаҳон бир ҳафта ичида. 19.35— Телефильм. 19.45 — Актёр ва роль. 20.30 — Ахборот. 20.55 —Концерт. 21.30 —Время. 22.15 —Ранда. 22.55 — «Ўзинг томон машаққатли йўл». Бадиий фильм.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА: 8.30 —Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.30 —Танишинг: янги овозлар. 10.15 —Гулшан. 11.30 — Ёшлик. 12.10 — Строитель Узбекистана. 12.30 — Шу куннинг қўшиқлари. 12.50 — Шуҳрат шеърлари. 13.00 — Чорвадор. 13.30 —Хатларингизни ўқиб. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.30 — А. Мухтор. «Адолат». Эртак асосида радиокомпозиция. 16.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 17.00 — Н . Муҳаметдиновнинг биринчи Қорақалпоқ операси. 18.15 — Фан уфқлари. 18.30 — Концерт. 19.20 — Ёшлик. 19.50 —Халқаро кундалик. 21.10 — Шанба оқшомида. 22.45 — Танбур тароналари.

Р.— 09532. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А.— 13. ИНДЕКС 64583.